اکونو وسلو ته سخته اړتیا لري

ایرتاس آژانس لیکلي چې افغان ولسمشر محمد اشرف غني هم د امریکا له لوري اکراین ته د وسلو د ورکولو له پرېکړې سره مخالفت څرګند کړی او ویلي یې چې واشنګټن ته به خپل راتلونکي سفر کې په دې اړه له امریکایي چارواکو سره وغږېږي. دا په داسې حال کې ده چې ناټو په افغانستان کې خپل دیارلس کلن پوځي ماموریت پای ته ورساوه او د قاطع ملاتړ په نوم نوی ماموریت یې پیل کړ چې تر ډېره به د افغان ځواکونو پر ملاتړ، مشورې او تجهیز متمرکز وي. له دې وړاندې ټېوالي لوټي د شیکاګو په غونډه کې ژمنه کړې وه چې هر کال به افغان ځواکونو ته ۴،۱ میلیارده ډالر مرسته وکړي چې زیاته برخه به یې د امریکا له لوري وي. مخکې له دې ویل شوي وه چې، یوازې امریکا په افغانستان کې د شاوخوا اووه میلیارده ډالرو په ارزښت وسلې افغان ځواکونو ته پرېښې خو په دې اړه یې په رسمي توګه څه نه وه ویلي. اخوا د افغانستان لپاره د روسیې ځانګړي استازي ضمیر کابلوف د روسیې ایټرتاس آژانس ته ویلي چې، هېواد یې غواړي افغانستان ته د پوځي اکمالاتو لپاره یو موافقه لیک تیار کړي

Ketabton.com

ت ته د ډېرې بودجې د بېلولو غوښتنه وشوه

دامنیت دتامینولو غوښتنه وکړه دوی دغه راز زیاته کړه چې دانډولیزې ودې او دهېواد دپارلسو محرومو ولایتونو له درملنې پاملرنې غوښتنه کوي او غواړي چې دبودجې په وېشلو کې مهم رول ولري دننګرهار،او هرات دولایتونو دښځو دچارو ریاستو دمشرتابه په ګډه دښځو د دریځ دلوړتیا، دامنیت دتامینولو

غوښتنه وکړه اجرائیه رئیس دښځو دچارو وزارت دمشرتابه هیئت منظرسو او وړاندیزونو له اورېدو وروسته له دوی سره ژمنه وکړه چې ددوی ستونزې او وړاندیزونه څېړي اجرائیه رئیس زیاته کړه چې دملي وحدت حکومت به دښځو دچارو له وزارت سره دمرستې دکافي بودجې دبېلولو او

ketabton.com - The Digital Library

د کورني او بهرني سیاست څنډې

سرمقاله

ناسم تبلیغات د افغان ځواکونو هوډ نه شي زیانمنولی

په افغانستان کې د ناټو ماموریت رسماً پای ته رسېدلی او ورسره سم ټولې امنیتي چارې افغان ځواکونو پر غاړه اخیستې دي، د کورنیو ځواکونو مورال خورا لوړ دی او په مخ کې یې هیڅ بوه ترهګره او وریکه وله نه شي ټینګېدای، سره له دې، چې د کورنیو ځواکونو شمېره تر اوسه خپل حد ته نه ده رسېدلې او پرمختللې وسلې او هوایي ځواک نه لري، خو د هغوی هوډ د هېواد او ولس د ساتنې او دفاع لپاره پیاوړی دی، هغوی په پیاوړي هوډ د خپلې ملي واکمنۍ د ساتنې او دفاع لپاره هر ډول قرباني ته چمتو دي. له کورنیو ځواکونو سره ولسي او نړیوال ملاتړ د هغوی د پیاوړتیا بل لوری دی، امریکا او ناټو ژمن دي، چې له افغانستان سره به یې د امنیتي تړونونو له مخې د کورنیو ځواکونو په روزنه او پیاوړتیا کې خپله ونډه په ښه توګه تر سره کړي، دري ورځې وړاندې، دوشنبه، په کابل کې د ناټو ځواکونو پوځي ماموریت په رسمي توګه رسماً پای ته ورساوه، د دغه کار تود هرکلی وشو او افغان حکومت، امریکا او ناټو په وياړ سره وایي، چې کورني ځواکونه اوس پیاوړي دي او ورسپارل شوی ماموریت تر سره کولی شي، کورنیو ځواکونو له دې وړاندې ناټو او افغان حکومت ته خپله میړانه ښکاره کړې او تېر کال یې له بریالي د ټولې سلنې برخې امنیتي چارې پر غاړه لرلې، بلکې ټول پوځي عملیات یې هم رهبري کول. امریکا د له افغانستان سره د امنیتي تړون په لړ کې دا مننې، چې د کورنیو ځواکونو لپاره به ښېرشتو نیم ملیارده ډالره د افغان ځواکونو د روزنې او پیاوړتیا لپاره ورکوي، دا ډېره ستره پانګه ده، چې پرې افغان ځواک نور ډېر پیاوړی کېدای شي، دغه راز امریکا او ناټو ژمنې کړې، چې د افغان ځواکونو لپاره به هوايي ځواک هم رغاوي. په هېواد کې پوځي اکاډمۍ بل ستر بنسټ دی، چې د کورنیو ځواکونو په روزنه کې مهم رول لوبوي، ناټو هم له دې وروسته د کورنیو ځواکونو روزنیز ماموریت پیلوي، خو له بده مرغه، چې یو شمېر رسنۍ او کورني او بهرني کړي داسې ناسم تبلیغات کوي، چې کې د نړیوالو ځواکونو تر وتو وروسته به افغان ځواکونه ونه شي کولی، چې د هېواد دفاع او ساتنه وکړي، خو داسې نه ده، ځو چې کورني ځواکونه په ستر ازمون کې دي، خو تر دغه ازمونه تر ډېره وتلي دي، هغوی په ډاګه کړې، چې په یوازې سر پوځي عملیات کوي او هم یې په مخ کې څوک نه شي ټینګېدای، نو دا پوچ او ناسم تبلیغات به د هغوی پیاوړی هوډ مات نه شي کړای، بلکې لا یې پیاوړی کوي، سایې ډېر وسله وال مخالفین د بهرنیو ځواکونو د پوځي ماموریت تر پای ته رسېدا وروسته بغاوت پرېږدي، ځکه اوس په هېواد کې هیڅ د جګړې دلیل نشته او هغوی، چې د بهرنیو ځواکونو شتون یې په نامه اوس به د سولې لپاره او د هېواد د ابادۍ له کاروانو سره یوځای کېږي، خو یوه مسئله د انکېښتي وړ ده او هغه دا چې که بهرنۍ او ګاونډۍ هېوادونه په افغانستان کې د خپلو ناروا موخو لپاره لاسوهنې ته پای ورکړي، نو په افغانستان کې ژر سوله راتلای شي، ځکه پر دغو مغرضو هېوادونو غږ کوو، چې نور د افغانستان له ورانولو لاس په سر شي او د دې پر ځای د افغانستان له ترانزیټي موقعیت او طبیعي زېرمو په مطلوبه توګه د خپل اقتصاد د پیاوړتیا لپاره ګټه پورته کړي

میلاد ناجی بشریت، انقلاب عظیمی در جهان برپا کرد

عزیزی

ناگفته پیداست که میلاد حضرت محمد «ص» این ناجی بشریت، انقلاب عظیمی بود که با ولادت مسعودش جهان را دگرگون ساخت و بنده‌گان را به سوی پروردگار عالمیان دعوت وایشان را از ورطه هلاکت ها و بدبختی ها به طرف سعادت سوق داد وجهان نوین را به اساس شریعت پاکش با طلیعه تابناک خورشید سعادت منور ساخت. اگر به اوراق زرین تاریخ اسلام نظر بیاندازیم به خوبی در می یابیم که حضرت محمد (ص) پیغمبر انقلاب آفرین در سپیده دم روز دو شنبه دوازدهم ماه ربیع الاول سال ۵۷۱ میلادی در شعب بنی هاشم دیده به جهان گشوده و انقلاب عظیمی را برپا داشت چنان که مادر آن حضرت (ص) گفته است «هنگامی که او تولد شد نوری از وجودم برآمد که قصر های شام در برابر آن روشن شد» در روایات دیگری آمده است که در هنگام ولادت شان چهارده ستون از ایوان کسری در هم شکست وفروریخت، دریاچه ساوه خشک شد و وادی سماوه پراز آب شد و آتشکده های فارس در آن شب خاموش گردیدند وجود محمد (ص) سرا پا رحمت و اعجاز بود هر حرکتی که از وی به ظهور میپیوست خیر و رفاهی بدنبال داشت وآن حضرت (ص) به اثر راستکاری و صداقت خویش در اعمال خود به محمد امین مشهور وسمی

گردید. چنانکه هر نزاعی که در محیط زندگی او و اقوامش اتفاق می افتاد آنرا با درایت و کارایی خاص حل وفصل میکرد

سران قبایل که در مکه به خاطر گذاشتن حجرالاسود اختلاف خیلی عظیمی میان شان وجود داشت آنرا به صورت خوبتر از

آورده تا از کنار چپا درگرفته وسنگ را به محل اصلی اش انتقال بدهند و چنان هم شد و همه به تدبیر، راستی و درست کاری شان تصدیق کردند.

محمد (ص) ۴۰ ساله بود که به رسالت افتخار یافت و به رهنمایی بشر آواره و سر گردان موظف گردید او از آگاهی و دانایی

بین برد حضرت محمد (ص) در زمینه به ابتکاری دست زد که نه تنها موجب قطع نزاع و جنجال بین سران قبایل گردید بلکه وسیله یی شد، تا دشمنی های سابق به دوستی ها تبدیل گردیده و فضای سالم تر و مطمین تری بوجود آید. همان بود که ذات مبارک حضرت محمد (ص) وارد صحنه گردید و چادر مبارک خود را به زمین هموار کرد و حجر الاسود را بالای آن گذاشت واز سران قوم دعوت به عمل

خالق جهان واز کاینات ووظایف و مسوولیت بنده‌گان خدا(ج)، در برابر آفریدگار عالم حرف ها گفت و مردم را به دین اسلام دعوت کرد وی پیوسته میگفت «ای مردم خدای یگانه راپرستید واسلام دین شماست واز هدایات حکمتبار آن پیروی کنید» ای مردم خدای شما یکی ولاشریک است عرب را امتیازی برعجم و عجمی رافضیلتی بر سرخ پوست نیست ایشان به مدیران جانباز و فداکار

خود به نشر وتوسعه اسلام پرداخت و بزرگ ترین دستور الهی (قرآن) را جهت رهنمایی انسانها به ارمغان آورد و معجزات بزرگی را جهت حقانیت و ثبوت ادعای خود به منکرین زمان به نمایش گذاشت که در مدت ۲۳ سال رسالت کم کم به او نازل گردید ودل مشتاقان راه حق رابانور ایمان روشن گردانید

محمد(ص) انسان بود و همانند انسانهای دیگر زندگی میکرد، همانند انسانهای دیگر میاند بشید ولباس خود را خودش شستشو میکرد. به بزرگان حرمت داشت و به خوردان اظهار شفقت میکرد هرگاه در کوچه طفلی را میدید که بد ریافت منزلش عاجز شده است آنرا در آغوش میکشید وبه چشم و سرش بوسه میزد واو را به دریافت خانه اش کمک می نمود و همواره میگفت هر که به خوردان و اطفال ما شفقت و ترحم نکند و بزرگان را قدر شناسی ننماید و به دانشمندان ما حرمت نکند از ماو از جمله مانیست و هیچ کسی نمی توانست در سلام دادن ازاو پیشی گیرند. حضرت جابر بن عبدالله این گفته رسول خدا را نقل می کند که می فرمودند

پنج چیز به من داده شده که پیش ازمن به هیچ کسی داده نشده است

۱. با انداختن ترس و رعب (در قلب دشمن) از فاصله (دور ودرازی) به اندازه یک ماهه راه از نصرت الهی برخودار شدم

۲. روی زمین برایم مسجد و سبب طهارت ساخته شد، از این رو، هر که از امتم وقت نماز را در یافت هر جاباشد نماز بخواند

۳. با آنکه پیش از من غنیمت به هیچ کسی حلال نبود، اما به من حلال شد.

۴. و به من حق شفاعت اعطاگردید

۵. وپیش از من هر پیغمبر تنها به قوم خودش فرستاده میشد، اماس به عنوان یک رسول به سوی همه انسان ها فرستاده شده ام

پس ای برادر و هموطن مومن! به زیور اخلاق و سجایای نیک وعالی آن حضرت (ص) روح و روان خود را آراسته کن ودست از قتل و برادر کشی بر داروار تخریب کشور آبایی ات پرهیز و به عنوان مومن و مسلمان وامت آن حضرت (ص) خود را به جهانیان معرفی کن و در همه امور زندگی از قرآن مجید احادیث و سنت آن بزرگمرد تاریخ جهان اسلام، انسان و انسانیت پیروی کن و افکار و هدایات روشنایی بخش آنرا با خلوص نیت، صفای باطن و عزم متین پیاده کن، انشاالله در دنیا و آخرت کامیاب و هرگز شرمسار نخواهی شد.

د ملي پروژو کنټرول او پیاوړي مدیریت سخته اړتیا ده

تمیم

افغان حکومت ته نور په هېواد کې د ملي پروژو پر سر معاملې او یا د هغوی ناسم مدیریت د منلو نه دی، د دې لپاره افغان ولسمشر ښاغلي محمد اشرف غني په خپل منشور کې خورا اغېزمن پلانونه وړاندې کړي او پر دغو پلانونو په ډېر ژر کار پیل کړی. د ټول ټولنې یا د ملي پروژو مسوولین به ورکسان ګماري او نور نه پرېږدي، چې د ملي پروژو پر سر سودا وشي، ځکه په تېرو دیارلسو کلونو کې د ملي او سترو پروژو تړونونه خو خو ځله پلورل کېدل او دا تړونونه، چې د نړیوالې ټولنې په مرسته تر سره کېدل، په اصل کې د غیر مسلکي کسانو او یا هم د نش په نامه بهرنیو ژباړنو له خوا را اېسل

کېدل او بیا په خو خو لاسونه پلورل کېدل په پای کې به څه پاتې نه شول او هر څل به پر یو او بل شرکت د پلورلو په لړ کې ان تړې ښکې وشکول شوې، وروستي شرکت به بیا همدا بهمه او ملي پروژه پر داسې کیفیت جوړه کړه، چې تر ښېرېدو وروسته به سم تښتې رنځارېدله، په تېره بیا د سړک جوړولو پروژې، چې له شا به وریسې له منځه تللې، خو دا کړنې په هیڅ توګه د نوي حکومت لپاره د منلو نه دي، پرون هم په همدې موخه جمهور رییس محمد اشرف غني، د فوایدعامې وزارت چارې له نږدې څخه و ارزولې جمهور رییس غني د فوایدو عامې وزارت له چارواکو سره د لیدنې پر مهال د پروژو کنټرول کمزوری وباله او

ټینګار وکړ چې ټولې لویې پروژې دې کنټرول او په هره اوونۍ کې دې د هغو د څرنګوالي په اړه پخپله ده ته رپوټ ورکړل شي. د فوایدعامې وزارت باید ۹۰ سلنه تخنیکي او لږ سلنه اداري وي، چې خپلې اصلي تخنیکي دندې په موثر ډول ترسره کړای شي. د دغه وزارت د پیاوړتیا لپاره چې هر ډول امکانات او پانګونې ته

اړتیا وي، ورته برابره کړای شي» هغه ښاغلي د فوایدعامې په وزارت کې ستونزو ته د اشارې په ترځ کې وویل، له بده مرغه په تېرو ۱۳ کلونو کې د انجنیرۍ پر بنیادي ظرفیتونو چې د سړکونو د ساتنې او خارنې او د پروژو د مدیریت په برخو کې ورته اړتیا ده، کار نه دی شوی. جمهور رییس غني د عرضې او تقاضا ترمنځ اړیکې ته د اشارې په

ترځ کې څرګنده کړه چې د فواید عامې او لوړو زده کړو وزارتونو ترمنځ باید قوي همغږي موجوده وي او داسې یو چوکاټ رامنځته شي چې له مخې یې کاري ځانګې وسنجول شي او بیا د کابل پولیتخنیک پوهنتون او د کابل پوهنتون د انجنیرۍ پوهنځي د ۲۱ پېړۍ د اړتیا له مخې خپل نصاب عیار کړي

جمهور رییس ټینګار وکړ چې افغانستان باید د دغه کلیدي وزارت له لارې ثروت تولید کړي چې د دغه کار لپاره د سړک جوړونې د څرګندو ستندردونو موجودیت ته اړتیا ده

جمهور رییس محمد اشرف غني ټینګار وکړ چې موږ باید د پروژو د پلان جوړونې، ډیزاین او عملي کولو ۷ مخ

د افغان امنیتي ځواکونو د سربندنو او اتلولیو د ستایلو له پاره د مرغومي میاشتې ځانګړې کېدل یو پرځای ګام دی

پرتمین همت یار

ددې له پاره چې د افغانستان د خپلواکۍ، ملي واکمنۍ، ځمکنۍ بشپړتیا، د سولې او ملي یووالي د دښمنانو د ناامنۍ او نړۍ د مغرضو استخباراتي شبکو د کلونو کلونو روزل شویو، تغذیه شویو او وسله واله شویو مزدورانو، ګوډاګیانو او تالي څټو د خپلو په لاره کې د افغانستان د وياړلو امنیتي ځواکونو د زیاتو سربندنو، له ځانه تېرېدنو او اتلولیو یوه هرکلي او ستاینه شوې وي او نور هم خپل هېواد او خلکو ته د خدمت کولو له پاره وهڅول شي. نو د افغانستان د ملي اردو، ملي پولیسو او ملي امنیت په ګډون د ټولو امنیتي ځواکونو د ستر او اعلی سرقوماندان په توګه د مرغومي روانه میاشت د هېواد د امنیتي ځواکونو د سربندنو

وتلو وروستیو تاریخي او برخلیک ټاکونکې لپه تېره شوه او د افغانستان د ټولو امنیتي چارو د پرمخ بیولو ستر مسئولیت د افغان امنیتي ځواکونو پر اوږو ولوېد. او له بلې خوا د افغانستان تاریخي دښمنان دا د سیمې او نړۍ د مغرضو استخباراتي شبکو د کلونو کلونو روزل شویو او وسله والو شویو ایجنټانو او مزدورانو د بېځو، ماشومانو او بوډاګانو په ګډون د بې ګناه او بې دفاع خلکو د بې رحمانه او وحشیانه وژلو له پاره په سنګرونو کې ځای نیولی دي او د سولې، ازادۍ، ملي یووالي او پر خپل یو موټي افغانستان ټول مین افغانان او په سر کې یې افغان امنیتي ځواکونه ټهټه پوره تیاري او چمتووالي لري چې د تاریخ په دغې حساس مقطع

افغانستان پرضد د هغوی ټولې شومې توطئې او ناوړه پلانونه د هغوی پر خوب او خیال بدل کړي او داسې یې له خاورو سره خاورې کړي چې په اړه یې دغه شعر صدق وکړي

لاتر اوسه یې ماغزه په کرار نه دي

چا چې ماسره وهلی سر په سنګ

دامنیتي مسوولیتونو دلېږدونې بهیر بشپړ شو د ۲۰۱۵ میلادي کال دلومړۍ ورځې له پیله، زموږ دهېواد امنیتي قوتونه په مستقلانه ډول دخپل هېواد دخپلواکۍ، ځمکنۍ بشپړتیا او دملي واکمنۍ دامنه دفاع او ساتنه کوي. دهېواد، خلکو او دافغانستان داسلامي

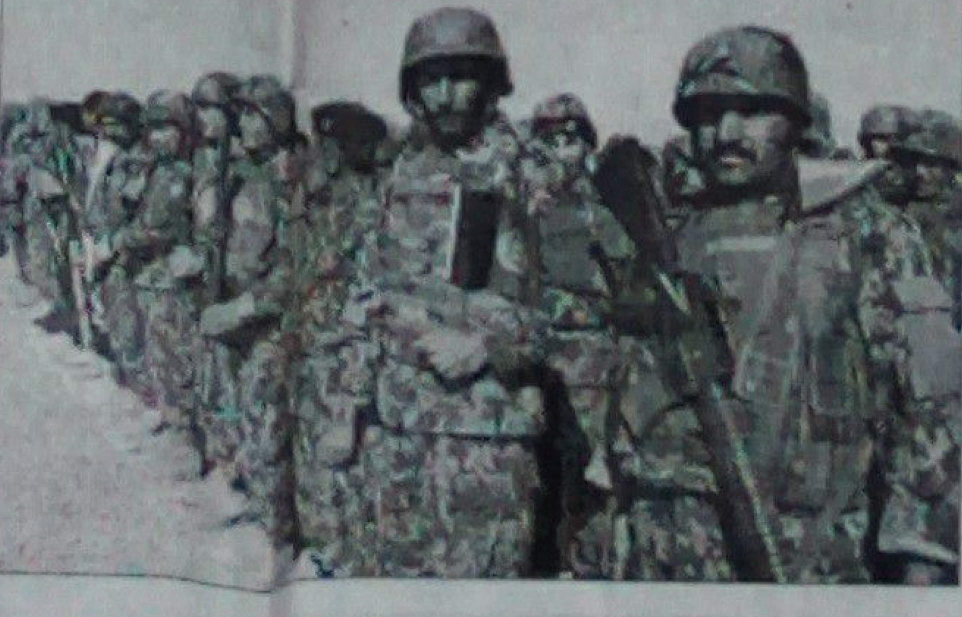

دي

کې له افغانستانه د بهرنیو ځواکونو له وتلو وروسته په بریالیتوب سره د هېواد د امنیتي مسئولیتونو د لېږدونې د بهیر له بشپړېدو وروسته د هېواد د خپلواکۍ، ځمکنۍ بشپړتیا، ملي واکمنۍ او ملي یووالي له دښمنانو سره د ډغرې ووهي او د وخت د انګلیسي استعمار او سرو روسانو د ایجنټانو په څېر یې له ماتې سره مخامخ او خوله ماتوونکو ګوزارونو سره مخ کړي او د

اوستروبریاوو له پاره ځانګړې کړه اویه دې اړه یې حکم صادر کړ چې دهېواد ترسیمه په ګډون اړوندې اداري په دغو ښوونځیو، ښارونو، او کلو او سیمو کې دغه ځانګړې شوې میاشت ونمانځي او په لړ کې دې افغان امنیتي ځواکونه وستایي اولنوړ دې هم وهڅوي

دا چې له یوې خوا له افغانستان څخه د امریکې، ناټو او ایساف په ګډون د نړیوالو ائتلافي ځواکونو د

لکه چې یادونه وشوه د افغانستان منتخب جمهور رئیس محمد اشرف غني هم یادو مهمو او سترو ټکو ته په پام سره یو ځانګړی حکم صادر کړی دی او په کې ویلي یې دي چې د ۲۰۱۴ میلادي کال په پای ته رسېدو سره د نړیوالې امنیتي همکارۍ (ایساف) له ځواکونو څخه دافغانستان داسلامي جمهوریت امنیتي ځواکونو ته

جمهوریت د ویاړلو امنیتي قوتونو په زړورتیا او ننګیالي ژوندانه کې د دغو دوو سترو تاریخي مناسبتونو د لمانځنې او درناوي په موخه د مرغومي میاشت باید دهېواد دامنیتي ځواکونو دمېړانې او زړورتیا دنمانځنې او دوی دمیاشتې په نامه ونومول شي او نمانځل شي او ځانګړې شي، دهېواد ټول دولتي بنسټونه او ټولنیز او رسنیزې سازمانونه ددغو مناسبتونو دنمانځنې دپرتمینو مراسمو اوتدبیرونو په ترڅ کې اوګټور اغېزکش

کې خپل هېواد ښه ډول ولوبوي او دغه راز ترڅنګ یې دامنیتي مسوولیتونو دلېږدونې دبهیردبریالي بشپړېدو دنمانځنې او دهېواد په مستقلانه دفاع کې دافغان امنیتي ځواکونو دمېړانې او زړورتیا دنمانځنې دوه ځو تدارکاتي کمېسیون هم باید په یادو برخو کې خپلو فعالیتونو ته سازمان ورکړي نړیواله ټولنه او همدارنګه د سیمې هېوادونه باید د بشر د ډېر ستر او ګډ دښمن په توګه له ترهګرو او د حقاني د تروریستي ډلې په څېر د هغوی پوري د ترلو تروریستي شبکو د خپلو او د هغوی د خالو د رنګولو له پاره په پوره صداقت او اخلاص سره له افغانستان سره خپلو شویو ژمنو ته د عمل جامه ورواغوندي او د افغانستان په ګډون دې د سیمې د هېوادونو خپلواکۍ، ملي واکمنۍ او ځمکنۍ بشپړتیا د دغه ډول وحشي صفته دښمنانو او پلېدو عناصرو له ګواښونو وژغوري. که چیرې دهېواد مېړنی، باتور اوویاړلي امنیتي ځواکونه زیات وهڅول شي، زیات مالي امکانات په واک کې ورکړ شي، پوره تجهیزاو سمبال شي، نو بیا پردې پوره باوردی چې دافغانستان تاریخي دښمنان اودهغوی سیمه پیز او نړیوال استخباراتي بادران به ډېر ژر پرګوندو کړي، دیاتی شونو جرړې به

یې بېخې وچې کړي او خولې به یې له خاورو او ایرو ډکې کړي اوله خپلو شومو موخو سره یو ځای به یې د تاریخ تورو او ژورو کندونه وسپاري دیادونې وړ ده چې د تېرې یکشنبې په ورځ په کابل کې د ناټو ځواکونو د ټولو رسمي مراسمو پرمهال په دې هېواد کې د خپل جګړه ییز ماموریت د پای ته رسېدو اعلان وکړ. په دې اړه اوباما په یوه اعلامیه کې ویلي «اوس زموږ د نارینه او ښځینه پوځیانو په قرباني ورکولو سره، د امریکا په ټول تاریخ کې اوږده جګړه او جګړه ییز ماموریت په مسوولانه ډول پای ته ورسېد» دې زیاتوي «موږ تر نورې نړۍ ډېر خوندي یو او زموږ هېواد ډېر خوندي دی، ځکه چې د القاعدې شبکې مهمې څانګې مو له منځه یووړې او د ترهګرو پلانونه مو شنډ کړل په افغانستان کې د امریکا حضور افغانانو ته دا فرصت ورکړ چې خپل هېواد ورغوي او لومړی ټاکنې وکړي، همداشان د دوی د هېواد په تاریخ کې په لومړي ځل په دیموکراتیک ډول واک ولېږدول شو»

اوباما مني چې «افغانستان لاهم یو خطرناک ځای دی، ځکه چې د افغان حکومت په غوښتنه به په افغانستان کې د امریکا او ایتلافي ملګرو هېوادونو یو شمېر محدود پوځیان د افغان ځواکونو

د مرستې او روزنې او همدارنګه د القاعدې شبکې او ترهګرو د خپلو عملیاتو لپاره پاتې شي» نوموړی هوډ لري چې په افغانستان کې نږدې دیارلس زره پوځیان د افغان امنیتي ځواکونو د روزلو، مشورې او ملاتړ لپاره پرېږدي. د تېرو ربوټونو له مخې، په تېرو ۱۳ کلونو کې په افغانستان کې د ایساف تړتلرې ۳۴۸۵ پوځیان وژل شوي او په افغانستان کې په تېرو ۱۳ کلنو جګړو نږدې زر میلیارده ډالره لګېدلي دي. اوباما - چې په عراق او افغانستان کې یې د جګړې ختمول د خپلې مشرۍ له لومړیتوبونو ګڼلي وو - ویلي چې «وروستي ۱۳ کلونه زموږ د هېواد او وسله وال ځواک لپاره یوه آزموینه وه. خو په عراق او افغانستان کې د ۱۸۰ زره پوځیانو په مقابل کې کله چې زما مسوولیت پیل شو، اوس موږ ۱۵ زره پوځیان په دواړو هېوادو کې لرو» بله خوا، د امریکا د دفاع متقاعد کېدونکي وزیر چک هېګل په یوه بله وینا پاڼه کې ویلي «د امریکا متحده ایالتونه همه پوځي مسوولیت پای ته رسوي، چې د ۲۰۰۱ کال د سپتمبر د ۱۱ مې له پېښو وروسته پیل شوي او د ۲۰۱۵ کال په پیلېدو پای ته رسېږي»

ketabton.com - The Digital Library

روغتیا او ژوند

د وینې لوړ فشار په طبیعي ډول کنټرول کړئ

د وینې لوړ فشار یو له ډېرو عامو ناروغیو څخه دی چې مختلف لاملونه لري. دا لوړ فشار د زړه د ناروغیو او دماغي رګونو د له منځه تللو سبب ګرځي چې د انسان د مرګ لامل هم کېدای شي. دلته مو له هغو کورنیو درملو سره اشنا کوو چې په مرسته یې د وینې لوړ فشار

کړئ کوښښ وکړئ چې هره ورځ زیاته اندازه میوه او سبزیجات، غوړ نه لرونکي خواړه، لږ غوړ لرونکي لبنیات او وچې میوې استعمال کړئ.

۶- د فشتي موادو لکه بوره او غوړ لرونکي خواړه استعمال کم کړئ او که ممکنه وي لږ ځان لرې وساتئ. څېړنو

(Celery) نومي سابه د وینې لوړ فشار په کنټرولولو کې ډېره مرسته کوي.

۱۱- د وزن کولو طریقه بدلول د وینې د لوړ فشار لپاره تر ټولو غوره درملنه ده. خپل وزن نارمل وساتئ، د مالګې استعمال کمول او صحي خواړه خوړل به مو د وینې لوړ فشار شکایت له منځه یوسي. هېره دې نه وي چې ذهني فشار د وینې لوړ فشار ته ډېر مضر دی. که غواړئ د وینې فشار مو لوړ نه شي نو له ذهني فشاره ځان وژغورئ.

یادونه: پورتنۍ خواړه او لارې چارې یوازې د وینې لوړ فشار کنټرولولو لپاره دي. هغه کسان چې د وینې ټیټ فشار لري دغه طریقې او خواړه دې نه عملي کوي.

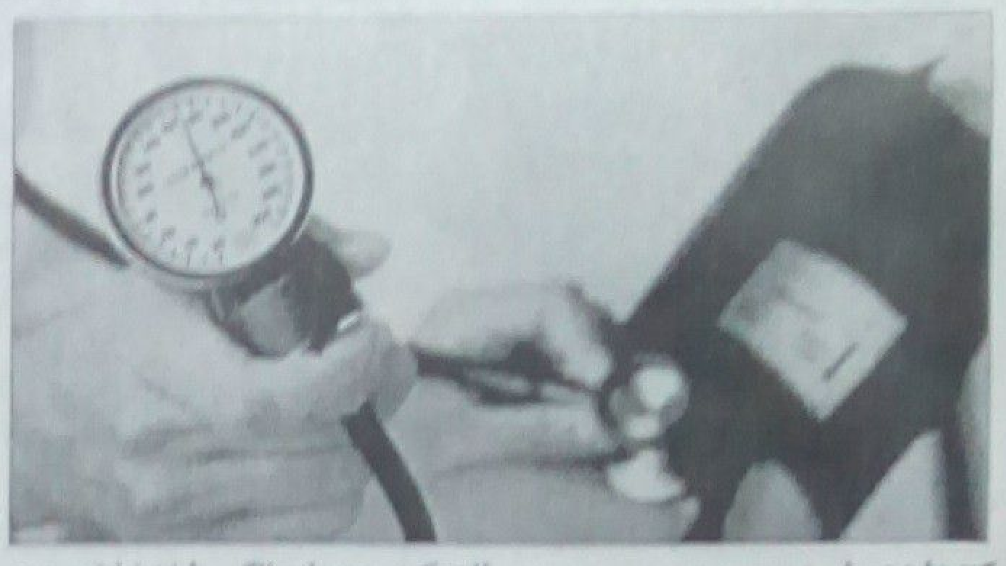

کنټرولېدی شي:

۱- اوږه یو له هغو خوړو څخه ده چې د وینې لوړ فشار کنټرولوي چې اوس د پوډر او ګولۍ په شکل هم پیدا کېږي.

۲- هاوترون (Hawthron) نومي ځنګلي بوټی د وینې فشار نارمل ساتي.

۳- په کېلانو کې موجود غوړ د خپلو ورځنیو خوړو یوه اړینه برخه وګرځوئ.

۴- هغه خواړه چې په خپل ترکیب کې فولیک اسید (Folic Acid) لري له زیات نه زیات استعمال کړئ.

۵- خپل خواړه په جدي توګه کنټرول

ثابته کړې چې له مالګې څخه زیات بوره د وینې فشار لوړوي.

۷- په خپلو ورځنیو خوړو کې هغه غذایي توکي انتخاب کړئ چې زیاته اندازه کلسیم، مګنیزیم او پوتاشیم لري.

۸- پر بیلابیلو لارو سره کوښښ وکړئ خپل اعصاب ارام وساتئ. له ملګرو سره چکر وهل به مو اعصاب ډېر ارام کړي.

۹- د هېدوانې ورځ او پاخه زړي په شریانونو کې د وینې جریان ته بهتر کولو سره د وینې لوړ فشار کنټرولوي.

۱۰- اوبه، شلغم، شات او سېلري

په چلم کې استعمالېدونکي تمباکو د وینې د سرطان سبب ګرځي

په افغانستان، پاکستان، هندوستان او اوس په ځینو اروپايي هېوادونو کې هم چلم څښل عام شوي او خلک په دې فکر دي چې چلم به د سګرټ څخه ډېر خطرناک نه وي نوې څېړنه ښيي چې په چلم څښونکو کسانو کې د وینې سرطان ډېر په چټکتیا سره خپرېږي چې د سرطان خپرېدو سرعت په چلم کې نسبت سګرټ ته خو ځلې زیات دی. د امریکا سین ډیاګو پوهنتون کې شوې دغه څېړنې په اساس د چلم څښلو پر مهال کله چې هوا بدن ته داخلېږي نو له ځان سره د بېنزین کیمیاوي مواد هم انتقالوي کوم چې په وینه کې موجود سپین درو شمېر زیاتوي او وینې خطرناک ناروغۍ لیو کیمیا

سبب ګرځي دغه څېړنه کې د ۱۰۵ چلم څښونکي کسانو ټسټ یو لو نمونه له چلم څښلو مخکې او وروسته وخېړل شوه سربېره پر دې

د ۱۰۳ هغو کسانو ټسټ بولي هم وخېړل شوی کوم چې چلم نه څښي خو په هغو ځایونو کې چې چلم څښل کېږي موجود وي له څېړنې

څخه معلومه شوه هغه کسان چې چلم څښي د هغوی په بدن کې بېنزین له ماتیدو څخه د ایس فینایل مرکیپتیورک اسید (s- phenylmercapturic acid) نومې خطرناک مرکب څلور ځلې زیات نسبت هغو کسانو ته چې خپله چلم نه څښي خو هغو ځایونو کې

چې چلم څښل کېږي موجود وي تولیدېږي. د څېړنې پر مول ویل دا لومړی ځل دی چې کورونو او کوڅو کې په چلم څښونکو کسانو څېړنه تر سره کېږي او دې څېړنې ثابته کړه چې د چلم څښونکو کسانو وینه کې بېنزین ډېر زیات وي او په چلم کې استعمالېدونکي تمباکو نسبت نورو ډولونو ته ډېر زیات خطرناک دي څېړونکو خبرداری ورکړی هغه کسان چې چلم نه څښي خو بیا هم چلم څښونکو په مجلسونو کې ګډون کوي د چلم لوګي د هوا تنفس کولو پر مهال د هغوی بدن ته داخلېږي کوم چې د هولرلیو کیمیا ناروغۍ سبب ګرځي.

که د خولې له بدبویۍ کړېږئ؛ دا ګربښې ولولئ

د خولې بد بوی ډېر لاملونه لري چې له هغو څخه د ګردې ناروغۍ، دهاضمې سیستم خرابوالی، د وینې د شکر زیاتوالی او د ځینو ناروغیو د یادولو وړ دي د خولې بد بوی د

خېټو ناروغیو سربېره غاښونو ته پاملرنه نه کول، د خولې مختلفې ناروغۍ او د خولې وچوالی له امله هم رامنځ ته کېدای شي. د خولې بد بوی له منځه وړلو لپاره د ورځې دوه ځلې باید غاښونه برس شي تر څو خوله کې پاتې غذايي مواد، باکتریا او له منځه تللې حجرې ووینځل شي؛ خو په یاد ولرئ د خولې بد بوی د غاښونو خرابوالی له امله هم پیښېږي چې باید ډاکټر ته مراجعه وشي دلته هغه کورنۍ لارې چارې درښیو چې د خولې بد بوی له منځه وړلو کې به مو مرسته وکړي

۱- **چای وڅښئ:** څېړنو ثابته کړې چې په شنه او تور چای کې د پولیفینول په نامه مواد موجود دي چې په خوله کې بد بوی زیاتوونکي باکتریا زیاتیدو مخه نیسي. پولیفینول په خوله کې د موجود باکتریا د

هایډروجن سلفاید تولیدولو مخه نیسي.

۲- **خوله د زینک لرونکي مایع په وسیله مینځل** زینک په خوله کې د سلفر مرکباتو مخه نیولو سره د خولې

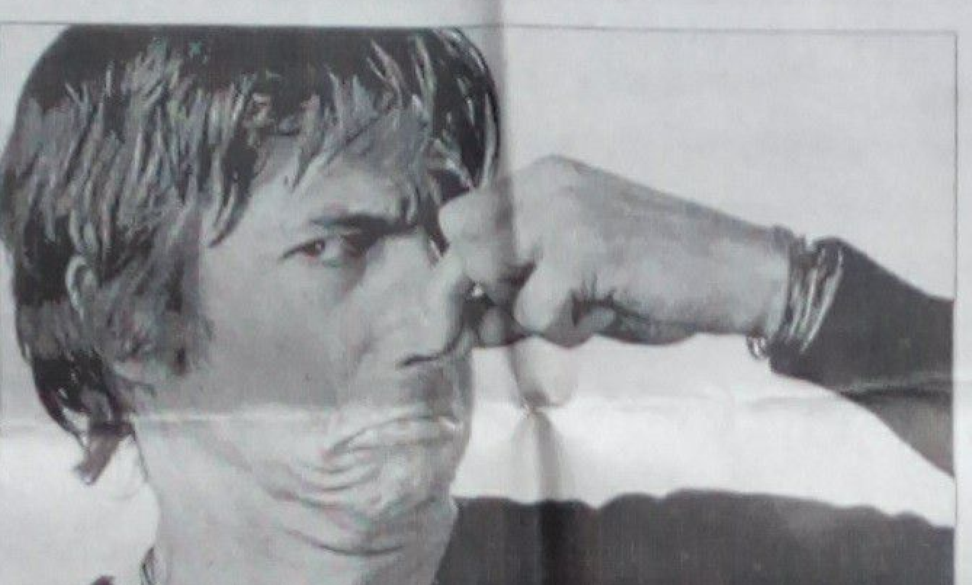

بد بوی له منځه وړي

۳- د خولې بوی ښه کولو لپاره ځینې بوټي استعمال کړئ: ځینې بوټي لکه نعنا، ګشنیز او ترخون د خولې بد بوی له منځه وړلو سربېره د خولې بوی ښه کوي. د خولې بوی ښه کولو لپاره یاد شوي بوټي باید یوې دقیقې لپاره وژول شي

۴- خوله خپل ترکیب کې الکول لرونکي مایعاتو په وسیله مه وینځئ ځکه چې د الکول هر ډول د خولې

بد بوی لامل ګرځي.

۵- **ډېر مایعات وڅښئ:** د اوبه او نورو مایعاتو زیات استعمال به مو خوله تازه او مرطوبه وساتي د چینايي درملنو په اساس د خولې بد بوی د خیټې زیاتې تودوخې له امله هم کېدای شي چې دغه تودوخه د اوبو، مایعاتو او ځینو سبزیجاتو په مرسته له منځه تللی شي.

۶- **له ذهني فشاره ځان وژغورئ:** په ډېرو خلکو کې د خولې بد بوی ذهني فشار له امله رامنځ ته کېږي. ذهني فشار په خوله کې د سلفر مرکبات تولیدولو سبب ګرځي چې له امله یې د خولې ښه بوی له منځه ځي.

اوبه څښل د خطرناکو ناروغیو اسانه درملنه ده

د پاکو اوبو څښل انساني بدن لپاره تر ډېرو درملو ګټور بلل شوي دي. د چین او جاپان خلک تل د خوړو پر مهال ګرمې اوبه څښي او دې سره د هاضمې نظام روغ جوړ وي او د دې

پر خلاف د افغانستان او یو شمېر نورو هېوادونو اوسیدونکي د خوراک پر مهال یخې اوبه څښي او د طبي کاربوهانو په وینا دې سره د معدې او سرطان ناروغۍ پیدا کېدای شي. که په خالي خیټه اوبه وڅښو، نو ډېرې ګټورې دي او که سهار وختي یې په نهاره وڅښو، نو له ډېرو ګواښنده او خطرناکو ناروغیو به مو وژغورې.

ډاکټران وایي، که د دوی په یوول معدې ناروغۍ او قبضیت په لږ ورځو کې ورکېږي

په نهاره د اوبو څښلو طبي طریقه کله چې له خوبه راپورته شئ، لږ تر لږه سره سمدستي باید څلور

ګیلاسه اوبه وڅښئ، چې مقدار یې یو لیتر کېږي. په لومړیو وختونو کې د دومره ډېرو اوبو څښل ستونزمن وي، خو ورو ورو ورسره عادت کېږئ او څومره چې څښلې شي ځان ترې مه درېغوئ. له دې وروسته خپل غاښونه ومینځئ او تقریباً یو ساعت وروسته سباناري «د سهار چای» وکړئ. د سهار له چای وروسته تر دوو ساعتونو له هر ډول خوراک او څښاک څخه په بشپړه

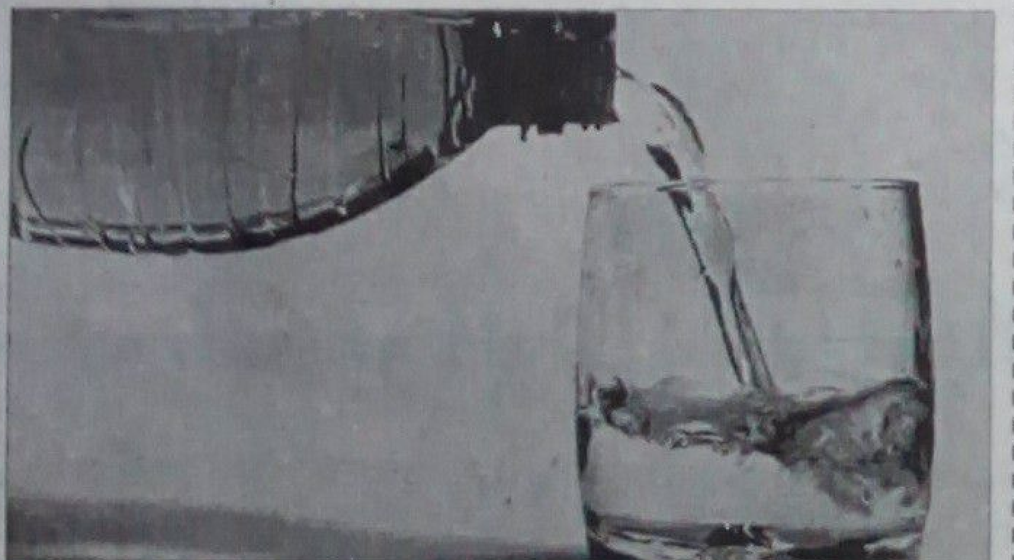

توګه ځان وساتئ، نو په ډېره لنډه موده کې مو په بدن کې مثبتې نښې او بدلونونه وګورئ.

شوې طریقه اوبه وڅښل شي، نو د وینې لوړ فشار او د شکرې ناروغۍ په یوه میاشت کې له منځه ځي او د

دغه خواړه به مو له سرطان څخه وژغوري

شاید ډېرو کسانو ته د منلو وړ نه وي خو په ټرې کې ۲۵٪ سرطان د خوړو له امله رامنځ ته شوي که خپل ځان له سرطان څخه ژغورل غواړئ نو داسې خواړه استعمال زیاته کړئ چې ستاسې

خاصه توجه شوې وه تانیک اسید (Tannic Acid) کوم چې په ام کې په زیاته اندازه پیدا کېږي د پولیفینول یو ډول دی چې نسبت نورو ته ښه خوند لري دا ثابته شوي چې

په بدن کې د حجرې له منځه تللو مخه ونیسي. میوه او سبزیجاتو مختلف ډولونو استعمالول انسان د سرطان له مختلفو ډولونو څخه ژغوري کوم خلک چې د ورځې څلور ځلې میوه استعمالوي په هغوی کې د سرطان خطر ۵۰ سلنه نسبت هغو کسانو ته چې د ورځې دوه ځلې میوه استعمالوي کمېږي. دلته مو له هغه خوړو سره اشنا کوو چې د سرطان په مخنیوي کې مهمه ونډه لري:

۱- **سره مڼه** څېړنو ثابته کړې چې سره مڼه او هغه سابه چې سرو مڼو ته ورته خواص لري په موږکانو کې د سینې له سرطان څخه مخنیوی کوي سور پوټکي لرونکي سابه او میوې په بدن کې د سرطان حجرات له منځه وړي او په بدن کې د پروټین تولید زیاتولو سربېره په ښځو کې د سینې د سرطان لامل کېدونکي هارمونونه له منځه وړي چې په دې ډول د سینې له سرطان څخه مخنیوی کوي.

۲- **ام** څېړنې ښيي هغه ښځې چې زیاته اندازه ام استعمالوي په هغوی کې د سینې د سرطان خطر کمېږي څېړونکو د پولیفینول (Polyphenol) په نامه مواد وخېړل په دغې څېړنه کې تانین (Tannin) نومې موادو ته کوم چې د سرطان څخه مخنیوی کوي

پولیفینول په بدن کې دحجراتو د ټوټه کیدو مخه نیسي.

۳- سټروس سټروس کورنۍ میوې لکه نارنج، لیمو او کامکورټ زیاته اندازه ویټامین سي لري ویټامین سي د معدې سرطان، دحنجرې سرطان، د سینې سرطان او د سږو په سرطان اخته کسانو ته ډېر زیات ګټور دي.

۴- **هاوترون** (Hawthron) یو ډول بوټی دی چې په دښتو کې په زیاته اندازه پیدا کېږي دغه بوټی د هاضمې نظام د ښه کولو او د وینې جریې (کولیسټرول) له منځه وړلو لپاره ډېر استعمالېږي دغه بوټی د سرطان حجرې له منځه وړي او زیاته اندازه ویټامین سي لري دغه خواړه د معدې او سینې دسرطان په مخنیوي کې ډېره زیاته مرسته کوي.

۵- **عناب** (Jujube) دغه خواړه زیاته اندازه بې کاروټین (B-Carotene)، ویټامین سي او د بي ویټامینونو غوره منبع ده دغه خواړه زیاته اندازه ترایترپینایډ (Triterpenoids) لري کوم چې د سرطان له منځه وړونکي مواد دي.

۶- **کیوي** کیوي د ویټامین سي غوره منبع ده چې د نارنج څخه ۱۲-۴ ځلې، مڼې څخه ۲ ځلې او انګور څخه ۴۰ ځلې زیاته اندازه ویټامین سي لري.

د وینې د کولسټرولو ستونزې

په هغو ناروغانو کې چې د زړه د رګونو ناروغۍ لري، د وینې د کولسټرولو راټیټول د مرګ و مېر د کموالي سبب کېږي، همدارنګه په نرانو او ښځو کې په متوسطو او لوړو عمرونو کې د زړه د ناروغیو د برګشت سبب کېږي (ثانوي وقایه). په هغو ناروغانو کې، چې د زړه د رګونو ناروغۍ نلري، د کولسټرولو راټیټول د قلبي وعایي حملو د کموالي سبب کېږي. هغه پلګونه (د غوړو ټوټې) چې د اتیروسکلروزس په ناروغانو کې د شریانونو پر دیوالونو نښتي وي، زیاتره برخه یې کولسټرول دي، چې ددې کولسټرول زیاتره برخه LDL جوړوي هر څومره چې HDL لوړ او LDL کولسټرول ټیټ وي، د زړه د اکلیلي اوعیو د اتیروسکلروزس ناروغۍ کمې وي LDL باید له 100 ملي ګرام فی دیسي لیتر کم وي. HDL باید په نرانو کې له 45 ملي ګرام فی دیسي لیتر او په ښځو کې له 50 ملي ګرام فی دیسي لیتر څخه لوړ وي هغه څېړنې چې تر 65 کالو څخه په کم عمره

کسانو کې تر سره شوېدي، ښيي، چې په کومو ناروغانو کې چې کولسټرول له 230 ملي ګرام فی دیسي لیتر څخه لوړ وي، د مرګ و مېر خطر یې ۱۰ سلنه دی؛ په هغو ناروغانو کې چې کولسټرول له 170 ملي ګرام فی دیسي لیتر څخه زیات وي، د مرګ و مېر خطر ۳ سلنه دی د LDL کولسټرولو د هرو 10 ملي ګرام فی دیسي لیتر په لوړېدو سره لس سلنه خطر زیاتېږي او د HDL کولسټرولو د هر 5 ملي ګرام فی دیسي لیتر په زیاتېدو سره دا خطر لس سلنه کمېږي. د کولسټرولو د ټولو اجزاوو پېژندل د مجموعي کولسټرولو په پرتله د زړه او رګونو د ناروغیو خطر ښه ترا روښانه کوي. مثلاً که دوو کسانو مجموعي کولسټرول 275 ملي ګرامه وي، په داسې حال کې، چې د لومړي کس HDL کولسټرول 110 ملي ګرام فی دیسي لیتر؛ LDL

کولسټرول یې 135 ملي ګرام فی دیسي لیتر او ترای ګلراید یې 150 ملي ګرام فی دیسي لیتر وي او د دویم کس HDL کولسټرول 25 ملي ګرام فی دیسي لیتر؛ LDL یې 210 ملي ګرام فی دیسي لیتر او ترایګلراید یې 200 ملي ګرام فی دیسي لیتر وي، نو په دویم کس کې د زړه او رګونو د ناروغیو خطر د لومړي په پرتله لس چنده زیات دی. بعضي مولفین مجموعي کولسټرول پر HDL کولسټرولو ویشي، هر څومره چې دا حاصل کم وي، خطر کم ګڼل کېږي

د وینې د غوړو لپاره معاینات

مجموعي کولسټرول، HDL، LDL او ترایګلراید باید په خالي نس تر دولس ساعته لوږې وروسته معاینه شي که د زړه د رګونو د ناروغیو لپاره کوم خطري فکتور موجود نه وي، نو په هرو پنځو کلونو کې باید د وینې غوړ معاینه شي د کولسټرولو ملي

پوهنیز پروګرام پیشنهاد کوي، چې تر شل کلنۍ وروسته باید ټول اشخاص د وینې د غوړو لپاره خپله وینه معاینه کړي د تداوي تصمیم د LDL او HDL کولسټرولو د سویې پر بنیاد نیول کېږي

د لوړ LDL کلسترول تداوي

• د LDL کلسترولو کمیدل د زړه او رګونو د ناروغیو خطر کموي

• نور احتمالات لکه سګرټ پرېښودل، د فشار کنترول او د اسپرین توصیه هم رول لري

• سګرټ پرېښودل د LDL کولسټرولو سویه ټیټوي او د HDL سویه پورته کوي

• فزیکي تمرین او وزن کمول هم LDL کولسټرول کموي او HDL زیاتوي

د شحمي غذا د محدودولو په مرسته تداوي

• غذايي رژیم د LDL کولسټرولو سویه له ۵-۱۰ سلنه پورې کموي که غذايي رژیم ډېر محدود شي، نو د LDL کولسټرولو سویه له ۲۵-۳۰ سلنه پورې کمېږي

• ددې لپاره چې د غذايي رژیم اغېزې معلومې کړو، باید څلور اونۍ وروسته د وینې کولسټرول معاینه شي

• مشبوع شحمیات لکه نباتي غوړي، غوښه، لبنیات او ماستې باید په غیرمشبوع شحمیاتو لکه مایع نباتي غوړي، زیتون غوړي، د لمرګلي غوړي، د کنجد او بادامو په غوړیو تبدیل شي

• په غذايي رژیم کې نور تغیرات چې د لیپیډو په سویه کې تغیر راولي عبارت دي له منحلو فیبرونو لکه ناک، نارنج، لوبیا او بادرنګو څخه چې ممکن د LDL کولسټرول له ۵-۱۰ سلنه کم کړي

• antioxidant چې په سبزیو او میوو کې موجود وي، د LDL کلسترولو په کمیدو کې کمک کوي

لیکوال رنځوربار ډاکټر حبیب الله وردګ، په رابعه بلخي روغتون کې د داخلي وارډ ترینر متخصص

ادب ، تاریخ او فولکلور

پیغمبر (ص)

شاه محمود درویش

په نړۍ کې د تورتم خپې خورې وې
راپیدا په کې دحق روښانه لمر شو

بشریت ته یې دعوت داسلام ورکړ
محمدنبي نامدار چې پیغمبر شو

تول یې وبلل دیو خدای بنده ګۍ ته
دی دحق دلارویانو ستر رهبر شو

داسلام دین یې راخور کړ هریو لورته
رحمت اللعالمین خیر البشر شو

هم په ټولو انبیاوو کې الله ته
مرتبه کې محمدنبي بهترشو

کړه دنیایي داسلام په نور روښانه
پس له هغه یې دعقبا لور ته سفرشو

ای درویشه زړه مې هله په ټکور شي
که زیارت دمحمد (ص) ته مې ګذر شو

نتې

منګل

نوردې په دې ښایسته مخ مه وهه ګوتې
ستا دلاسه مې وختې په کلي ختې
ستا ښکلی مخ ته چې ګورمه په مینې
زړه مې یې واره خپل کې په داسرې نتې

افغان کور

درته جاړ اوزارشم راشه راشه!
نورمه ړنګوه داد خوشال خان کور
داد بیټ نیکه مسته اوښکلې دعاده
ودان کړه دتاجک، ازبک او افغان کور

ښکلې ګلونه

خدایه څه وکړم چېرې لاړشم؟
څه شول له غیرته ډک مېړونه؟
څه شوې له حیانه ډکې پېغلې؟
څه شول زما دوطن ښکلي ګلونه؟

طنز د پوهانو له نظره

علي محمد

اورو اخلي درنې شنه خاله :
چې وڅې ته ویښ نړۍ ته مې وینه
زما زړه نه ده اور ده
ګذارونه دټوپک کا
(خوشال خان خټک بابا)
زنې مه دې خوله کې راکه
خلک ټوټیانو ته شکرې ورکوینه

طنز، د ادب په ښکلي اوګلورین ګلستان کې ځانته ځانګړی ښایسته ګل ، په بله ژبه د ادب په انواعو او اقسامو کې ځانته ګوښې ادبي ډول اوژانر دی کله چې څوک ددغه ادبي ګل په برخه کې دلوبو او نومیالیو پوهانو نظریې اوځرګندونې په ښه غور او څېرسره ترکتنې او لوستنې لاندې ونیسي او پوره څېر کتنه پرې وکړي، هلته به دېته هم خبر شي، چې طنز څه ډول ادبي لیکنه ده ؟ چې په پایله کې به یې طنز هم بوځه وپېژني او ورسره آشنا به شي، خو دموضوع په پیل کې مې دغو رنګینو لندیو دفکر دړه راوټکو له اوزړه مې هم په ټوپوشو، چې دلنډ یو مخې ته وربدرګه شوه او داسې رو غبرګې په مینه ورسره وکړ:

که دوکتورا ترلاسه نه کړې
په لیسانس اوماستری، خوله نه درکومه
که دې لیسانس ترلاسه نه کړ
ددوولسم په سوبه خوله نه درکومه
شین سترګیه سورمخ به دې تورشي!
ډېر دې په داخیل قدرت مه کوه نازونه
شین سترګیه زوربه دې ایرې شي!
دوه پنځوس دوله باندې مه کوه ویاړونه
دا دې لندن رویې دې زارشه
تورو بیچکو کې مې سپین ولګېدنه
بومې لیکنو زړه راشین کړ
بل پښتوله بوبل واخیستل لاسونه
افغانستان به خدای راجوړ کي
دښمنه ستا په مخ به څه درباني شینه
افغانستان به خدای ودان کي
تل به هم نه وي ګړبوانو سرکې لاسونه

په هرحال ، دګران هېواد ، ډېر عزیز اوستر استاد اروانباد اکادمیسن کاندید سرمحقق محمد صدیق روهي دطنز او طنز لیکونکي په برخه کې ډېره هراړخیزه زړه باغ باغ کوونکې لیکنه کړې ده، چې دلې به دموضوع دښې روښنیا له پاره په پوره بېه ورته څېر اوېه مینه به ځای ورکړو ده راته په ښه کېلي اوړنګین ډول لیکلې دي

ویل کېږي، چې طنز لیکونکی دبولبلو زربه شان دی ، چې زاړه دبوالونه چپه کوي او خلبي ړنګوي ، هغه طنز لیکونکي دبولبلو زربه شان دی ، چې زاړه دبوالونه چپه کوي او خلي ړنګوي ، هغه تخریب ته تکړه دی ، خو تعمیرته یې ملامانه ده ، که دا خبره ریښتیا وي ، نو د شاعر داخبره به هم ریښتیا وي ، چې ویلي یې و

چېرته یوځلې ړنګېده ماویل چې
وران یې نه کړئ جوړېدلای نشي

په کتابونوکې روایت راغلی دی ، چې طنز لیکونکی ، چې طنازي کوي، دهغه اصلي هدف بیا جوړونه ده هغه تخریب دتخریب دپاره نه غواړي، بلکې تخریب دتعمیر دپاره غواړي صادق طنز لیکونکی، چې څه وایي دخلکو به خبرې وایي دتعجب خبره خو داده ، چې خلک ریښتیا خبروته هم خاندي دطنز کمال دادی ، چې ریښتیا خبرې دټوکو ترماسک لاندې تېروي ، خیني

تکړه طنز لیکونکي پوهېږي، چې خنګه په کنایه خبرې وکړي هغوی دېو چاستاینه کوي خو هرڅوک په اسانۍ پوهېږي، چې مقصدیې غندنه ده دا دطنز لیکونکي قصور نه دی، چې دده خبرې په سرچپه ډول تعبیـــــــــرېږي

طنز لیکونکي هم په دوو ډلو وېشل کېږي ځیني په (هوراس) پسې ځي او ځیني د(جووینال) لار تعقیبوي هوراس دلرغوني روم غزلبول شاعر اوطنز ولیونکی و، دده ژبه خوږه اوپسته وه اودده خبرې پر مخالفانو هم بدې نه لګېدې، دده پر خلاف دجووینال، چې هغه هم دلرغوني یونان نامتو شاعرو سبک یې تریخ، قهرجن اونېش وهونکی و، ټول دراوغجن ،بګمار، غورتن او فساد پېشه خلک یې داسې بې آبه کول، چې ددښمنانو زړه به پرې یخ شو لیکن ددې خبرې معنادا نه ده ، چې هغه به مخامخ کنځلې کولې ، یا به یې لېږ په ښه هجوه کوله ، یا به یې پیغورور کاوه بلکې هغه دطنز خاصه لهجه استعمالوله ، هغه دچاخبره ، چې ((حرکاري هنر دارد نه کتاب است که فرفر بخوانی))

دپښتو متل دی چې تر کاڼي دېیزو کار نه دی

(دکاندید اکادمیسن سرمحقق محمد صدیق روهي له ګڼ اولوی یادښت څخه)

ترډغې زړه باغ باغ کوونکې ډېرې لنډې مقدمې اودسرخیو ګلونو خبرو وروسته یې ، په ډېره خوږه اودرنه لیکنه ، دطنز دپېژندنې په برخه کې داسې ګلورین بیان کېلی دی چې زړه پرې باغ باغ کېږي ، وایي طنزته په انګریزي ژبه (ستایر srayr) ویل کېږي ، ستایر په اصل کې د ډول ډول مېوو څخه ډک غاب ته ویل کېده که داسې وي نو طنز

په واقعیت کې دخوند اومزې دپاره دی دعربې ژبې طنز هم ناز او ملنډوته ویل کېږي اوشاعر انو یې په توصیف کې ډېر بیتونه ویلي دي په دې اساس، طنز له سپکوسپو رو اوښکنځلو منځلو سره ډېره فاصله لري، دهر په تاریخ کې ډېرو نامتو هنر والو اوفیلسوفانو خپل آثار دطنزبه شانو لړلي دي (سوکرات)تجاهل بو ډول طنز اونیشخند و ، چې دهغه په مرسته به یې حریف ته ماتې ورکوله (اریستوفان) دومره زړه ورو، چې د(چونګنې) په نامه ډرامه کې یې دخپل وخت پرفیلسوفانو هم ملنډې ووهلې لرغوني یونان او روم نه ، چې رالېوشو، نوپه فرانسه کې دمولیر اوولتیرنومونه هم دسترو طنز لیکونکو په ډله کې راځي دخپلو په عقیده ، له (ولتیر) سره هیڅوک سیالي نه شي کولای (فرید ریش نیچه) دده په باب ویلي و ((داځیروروه ، چې یوخندېدونکی زمری مېدان ته راشي له همدې امله ، ولتیرراغی او هرڅه یې په خپلې خندا سره نابود کړل))

دی زیاتوي او وایي ګرانو لوستونکو، دکتاب سرېزې اکثره خلک نه لولي زه پوهېږم چې تاسو دغه سریزه نه لولئ، نوزه به هم له موقع څخه په استفادې سره دخپل محبوب طنز لیکونکي یعنې ولتیر په باب یو روایت نقل کړم وایي چې (ژان ژاک روسو) خپل نامتواثر (دنابرابرۍ داصل په باب څو خبرې) ولتیر ته ور واستاوه روسو په دغه کتاب کې له تمدن نه شکایت کړی و او خلک یې تشویقول ، چې بېرته ځنګلونو ته پناه یوسي او دوحشي قبیلو په شان ژوند وکړي په هغه وخت کې دروسو دغه کتاب یوشاهکار ګڼل کېده اوهیچا جرئت نه درلود چې حمله پرې وکړي ولتیر ، دلومړي کتاب له لوستلو وروسته روسوته داسې ولیکل ((زما ښاغلیه ،ستاسې کتاب ، چې دبشریت په ضد دی ، راورسېد له دې بابته ډېره مننه کوم رښتیا خبره داده ، چې تراوسه پورې هیچا ستا سو په اندازه عقل اومنطق دې نکتې ته نه دی وقف کړی ، ستا دکتاب له لوستلو نه پس له سرې سره دې شوق پیدا کېږي ، چې په څلور پولو ولاړ شي، خو څرنګه چې په تېرو شپېتو کلونوکې ما په دوو پښو تګ کړی دی او ورسره عادت شوی یم ،له بده مرغه زما ډېر ناممکنه ده ، چې په څلورو ولاړشم))

اروانباد استاد روهي صاحب وایي باید ووایم ، چې زه ددغې لیکنې لیکوال، پښتو کلونو نه نږدې شوی یم رښتیا، چې داخبره راته هیره نه شي طنز په څېله دلیکنې یو اسلوب دی ، چې په مختلفو ژانرونو لکه شعر، نثر، کیسه ، ډرامه، نقاشي ، مجسمه جوړونه ، معماري اوحتی موسیقۍ کې ځان ښکاره کوي که دتکنیک په لحاظ څوک طنز ته ژانر ووایي اختیار لري طنز آزاد دی که یې څوک ژانروبولي اوکه یې نه بولي، هغه یې څه پروا لري په اوسني وخت کې دطنز، لیکونکو شمېر زیات دی ، خو څرنګه چې زمونږ لیکوال د دوی له آثارو سره آشنا نه دي نوئې دنوم اخیستل یې ګټه نه لري که دچـــــــــا دا دلیـــــــل نـــــــه خوښېږي نویو څو نومونه به واخلم القمه مسیحي پېرې دطنز لیکنې طلایي عصر په دغو نومونو ښکلې شوی دی ډرایډن، سویفټ، اډیسن، ستیل، پوپ، فیلډینګ، بایرن، ټاکري اونور په افغانستان کې دادب اوفرهنګ مینه وال له دغو نومونو سره زیات اشنا دي چخوف، برنار دشا، عزیز نسین، غني خان غني، علي اکبر دهخدا اوکاتب پاخون

(داروانباد ستر درانه استاد او دانل لیکوال روهي صاحب له لیکنې یادښت څخه ،په لنډیز سره رااخیستنه)

ډېر منلې او روڼ اندې ستر روښنفکره استاد اودفرهنګ په لویو غوړېدوکې درانه اوفاضل عالم کاندید اکادمیسن محمد صدیق روهي ، دطنز په اړه ددغه تاریخي اوږده په زړه پورې بحث په پای کې له لنډیز سره ، خپل ډېر غوره یادښت اولیکنه کې په ډېر ونادرو او عالي کلمو سره دطنز په باب داسې روښانه علمي یادونه کړې ده ، چې طنزیې ډېر ښه راغبرولي اوراخلولی دی ، چې جلوې ته به یې دلې خیر شو.

نوریا

د چین مشهور دېوال ددغه هېواد ستر او لرغونی شهکار دی

حیات الله حلیم

په رښتیا هم چې دچین لوی دېوال دنړۍ د اووعجایبانو په ډله کې هغه ستر او له عظمته ډک دېوال دی چې وجود یې له افسانو او اساطیرو لوړاو انساني عقل او قیاس تر حیرانوونکې اغېزې لاندې راولي دغه لوی دېوال چې د یوه اوږده ښامار په څېر د چین هېواد په غرونو رغونو، لوړو ژورو، سمو دښتو او میرو کې له ختیځ نه د لوېدیځ په لوربه ماریچ ډول د لس مترو په لوړوالي، پنځه متره پلنوالي اودکابو اووه زره کیلومتر و په اوږدوالي غځېدلي دي له میلاده د مخه په اتمه او اوومه پېړۍ کې یې د جوړېدو کار پیل شوي او په سلګونو کاله یې دوام کړي دی داچې دا دیوال د څه لپاره جوړ شوي څنګه د هغې زماني چینایانو دا توان اخیستی چې دیوه داسې حیرانوونکي دیوال په جوړولو بریالي شي؟

په متحد قول په دې هکله د چینایانو ځواب ډېر ساده دی دوی وايي (کله چې دوه زره دوه سوه پنځوس کاله د مخه دغه دیوال جوړېده نو اوسنی چین په اوو مختلفو متخاصمو ملکونو وېشل شوي و او دغو ملکونو به یو بل ته هیڅ پروانه کوله اوتل له یو بل سره په جګړه وو ، په نتیجه کې د (چینګ نومي) ملک امپراطور شپږ نورو ملکونو ته یو په بل پسې ماتې ورکړه او یوه مضبوطه امپراطوري یې را منځ ته کړه او دا یې غوره وبلله چې د امپراطورۍ دلوروشمالي دښمنانو بریدونو د خولدې پاتې کېدو لپاره له اوسني چین څخه دیوه کلک دیوال د را څرخولو په کار پیل وکړي، که څه هم دغه لوی او اوږده دیوال نه اوس د یوه نظامي سنګر له نظره نه بلکې ساختماني جوړښت ته یې دیوه لرغوني انساني شاهکار په توګه کتل کېږي چې تل د پام او ستاینې وړ دي ، همدا علت دی چې ددغه دیوال لیدو ته په عامو وګړو سربېره د نړۍ لویې لکړې ، ولس مشران ، فلمي ستوري او نور نومیالي، ورځې اونندارې یې کوي ، په کال کې په ملیونو بهرني او کورني سیلانیان اوګرځندویان ددغه دیوال پر سر د تورو میږیانو په شان اوړدې لیکې جوړوي او ترې لیدنه او کتنه کوي په ننداره کړي چې بیلګه یې په جهان کې نشته دا کلا د مینګ امپراطور په زمانه کې ددې لپاره جوړه شوې چې ډېر ښه موقعیت او له نظامي نظره یې ډېر اهمیت درلود څکه له نوموړي کلا څخه غرونه او سمندر به کنترولېدل دغه دیوال په خپل مسیر کې ډېرې نورې کلا ګانې هم لري ، دګانسو په ولایت کې د (جایو

ګوان) هسکه کلا ددغه دیوال لوېدیځه مبدا ګڼلي شو د ښځو په نامه بله هسکه کلا چې د (شانسي) ولایت د (ینګ ډینګ) په ولسوالۍ کې موقعیت لري ددې تاریخي دیوال ښکلا لوره هم زیاتوي دغه کلا چې د موقعیت له پلوه دغره په سختو سخرو کې واقع ده د د ستراتیژیک موقعیت له پلوه د (شانسي) ولایت ددروازې مقام هم لري دغه کلا پخوا د (وي خه) په نوم یادېده خو یوې شهزادګۍ د زړګونو ښځینه عسکرو په قوماندانۍ د ډېر وخت لپاره په دې کلا کې له خپل ملک نه کلکه دفاع وکړه نو څکه دا دروازه هم دښځو په نوم یاده شوه همدارنګه دغه دیوال له د مخه چې ووېل شول په خپلو کوونکو کې په لیدونکي هغه دي چې ددغه دیوال د لوړې برخې د (شان هاې ګوان) په نوم هسکې کلا ته ور وخیږي او خان د یوخوشیبو لپاره دیوه اتل په بڼه وګوري څکه هغه څوک چې ددغه دیوال د لوړې برخې هسکې کلا ته وخېږي نو هغه ته بیا د چینایانو له خوا اتل ویل کېږي دغه هسکه کلا د (هه بې) او (لیاونین) د ولایتونو په سرحد کې واقع ده چې ددغه لوی دېوال مبداء (پیل) هم ګڼل کېږي د (شان های ګوان) لوړه کلا د ربان شان، د غرونو په لړۍ کې پرته ده چې دلته شنه غرونه هسک ولاړ دي ، رڼې اوبه بهېږي او څپانده سیندونو له غرونو او سمندر سره غاړه غړې یوه داسې عجیبه ښکلې منظره جوړه اوږدو کې په هر ستراتیژیک موقعیت کې په بیلا بیلو نومونو لوړې کلاګانې هم لري چې هره یوه یې پخوا له نظامي او اوس له کلتوري اهمیت څخه برخمنه ده دغه لوی دیوال د چین په شمال کې موقعیت لري او د لرېوالي کلتوري میراثونو خانګړي او حیرانوونکي منظر جوړوي خو په زړه پورې داده چې دغه دیوال ډېر وروسته یانې په ۱۹۸۷ میلادي کال د نړۍ د کلتوري میراثونو په لیست کې د ملګرو ملتونو سازمان دیونسکو د ادارې له خوا ومنل شو دچین دیوال چینایانو ته ډېر لوړ ارزښت او اهمیت لري څکه دوی وایي خوک چې په چین کې اوند کوي یا کوم بهرني وګړي چې چین ته راځي که دا لوی دیوال ونه ګوري دا په دې مانا ده چې چین یې هیڅ نه دی لیدلی ، بل ځای وایي چې که څوک لوی دیوال ونشي ورتلای او یا د هغه لوړو کلاګانو ته نشي ورختلای دا په دې مانا ده چې پیاوړې او تښتلي شخصیت هم نه دی چین د لوی دیوال کارګران ددغه دیوال جوړولو په زمانه کې په دریو برخو وېشل کېدل لومړۍ برخه کارګران یې سرتیري وو څکه دا یو نظامي دیوال و، نو څکه د پوځیانو ونډه یې ډېره وه بله برخه یې هغه بد بخته چینایان وو چې د امپراطور له امر نه به یې سرغړونه کړې وه او ددغه دیوال په جوړولو کې به یې شاقه کارونه کول او دریمه کټګوري یې ملکي کارګران وو چې د مزد په مقابل کې یې کار کاوه لکه د مخه چې ووېل شول ددغه لوی دیوال مبدا د (هه بې) په ایالت کې دلوېدیځ د سمندر په غاړه د (شان های ګوان) لوړه لوړه کلا ده او د پای لوړه کلا یې د ګان سو ایالت کې د جایو ګوان هسکه کلا ده

کتاب نگرش نو، بر شاهنامه و فردوسي ازچاپ برآمد

اخیرا کتابي تحت عنوان (نگرش نو برشاهنامه و فردوسي) به اهتمام ، جستجو، گرداوري و مقامه مصطفی (عمرزي) به چاپ رسیده که یک تصور جامع و کلي وزنده یاد از حوادث وروبداد هاي پیشنیان و علي الخصوص مردم افغانستان درعصر امپراطوري سلطان محمود غزنوي درقرن چهارم هجري میباشد ، که درشاهنامه فردوسي بــه وضاحت ازان تــذکر به عمل امده است نگرش شاهنامه زماني صورت گرفته است که از تاریخ و تاریخ نویسي خبري نبود ، اگر بود حوادث و روبداد ها سینه به سینه از یک نسل به نسل دیگربا ضمایم مختلف حکایت میشد متاخرین وعلي الخصوص ایراني ها در مورد شاهنامه فردوسي و شخصیت فردوسي نظریات گوناگون وضد ونقیض را ارایه نموده است

منوچهر (اقبال) ، وزیرپیشین فرهنگ ایران به نقل از کتاب (سه هزار سال دروغ درتاریخ ایران میتوسد (شاهنامه فردوسي کتاب پر از دروغ و افسانه وبکي از اسباب عقب ماندگي فکري ما ایرانیان بوده و است بیشتر قهرمانان وبادشاهان ایران باستان جز موجودات افسانه یي ، غیر واقعي ودروغین کي تنها درکتاب سر اندر پا دروغ ((شاهنامه)) و مثل آن ، ازان یاد شده، چیزي دیگري نبوده اند که از جمله آن میتوان به این افراد خیالي اشاره کرد

کیومرث ،جمشید ،فریدون ،گشتاسپ ، لهر اسب ،کیکاووس ،رستم سهراب و شخصیت هاي خیالي و منفي با فته ي (افراسیاب توراني) وگنده بالي هاي ازین گونه که مادران گاهي براي خوابانیدن بچه ها داستان هاي سراپا دروغ آنان را تعرف میکنند و کودک را از همان کودکي ((به فرهنگ دروغ و دروغ بالي ایراني خو میدهد))

این تنها منوچهر (اقبال) نبوده که درمورد فردوسي و شاهنامه اش یاوه سرایي هاي نموده بلکه برخي ازنویسندگان دیگري ایراني نیز درمورد فردوسي و شاهنامه اش عفت قلم را رعایت نکرده است پوهاند (نوین) وزیراطلاعات وکلتور کابینه سردار محمد داود خان نظري نیک وسازنده در مورد فردوسي وشاهنامه دارد و درمقدمه کتاب بنام (افغانستان در شاهنامه) که توسط مورخ معروف کشور محمدعلي کهزاد به رشته تحریر آمده ، مینوسد افغانستان در شاهنامه چنانچه از نامش پیدا ست ، تحقیق است جامع و

عالمانه درباره آن چهره ها و قصه ها و سنت هاي دیرینه مردم ما که بیشتر امیزه اي ازتاریخ و اساطیراند و ارزش هاي زندگي پیشنیان مارا عیان و بیان مي سازند

پوهاند نوین در مورد توصیف شاهنامه مي افزاید این اثر صرف نظر از جنبه هاي تحقیقي اش که خود سزاوار ستایش بیشتر است واجد ارزش هاي دیگري نیز میباشد که بر شمردنش درین مختصر ممکن نیست با در نظر داشت کتاب جدید اقاي عمرزي ، نظریات دو وزیر اطلاعات و فرهنگ و یا وه سرایي هاي فرهنگیان (!) بي مسؤلیت آن سوي مرز که با کینه توزي هاي تمام شخصیت بزرگ ادبي و فرهنگي (فردوسي) و شاهنامه راجریحه دار نموده و این موضوع سوال برانگیز مستلزم تحقیقات ادبي بوده که از روي کدام تعصب (!) ان ها چنین یاوه سرایي بي مسؤلیت نموده است ! ولیکن موضوع تا یک سرحد روشن میباشد زیرا نتیجه گیري اخري ما دال بر این حقیقت میباشد که در شاهنامه فردوسي یاد آن ارزشهاي افغاني که در زمان این مرز و بوم به نام اریانا بود، به رشته تحریر اورده شده است شاهاني که در شاهنامه فردوسي از آن یادگردیده افسانوي نه ! بلکه شاهاني است که صفحات تاریخ کشورهاي کنوني ماوراء النهروشرق دور به آن صحه گذاشته است

دراخیر تذکر به عمل مي اوریم که (نگرش نو بر شاهنامه فردوسي) اثریست که ماهیت و حقیقت شاهنامه را به ثبوت میرساند که به عرق ریزي اقاي عمرزي رنگین شده است این کتاب که در سال روان در ۲۷۴ صفحه به کمیت ۱۰۰۰ جلد در بنگا انتشارات میوند واقع در طبع گنج کابل به چاپ رسیده است به سرمایه ادبي و فرهنگي کشور ما غنا بخشیده است درین کتاب مختصر نظریات اثا لیکه شاهنامه فردوسي از جمله ارزشهاي شان نبوده هم یاد اوري گردیده و خود آنها به ثبوت رسانده که شاهنامه فردوسي جز ارزش هاي ان ها نه ، بلکه متعلق به افغانستان میباشد

یعقوب امین

ketabton.com - The Digital Library

فرهنګ او دودونه

محبوبه سعادت آمر جندر وزارت اطلاعات و فرهنگ:

خشونت علیه زنان افزایش یافته است

روز شنبه 30 قوس از روز جهانی محو خشونت علیه زنان از طرف آمریت جندر با اشتراک معیین امورنشرات، روسا و کارمندان در وزارت اطلاعات و فرهنگ تجلیل بعمل آمد

دراین محفل که با تلاوت آیات کلام الله مجید افتتاح گردید، نخست مطلبی تحت عنوان محو خشونت علیه زنان توسط محبوبه سعادت آمر جندر وزارت اطلاعات و فرهنگ به خوانش گرفته شد.وی گفت مردم افغانستان درمورد عدم خشونت علیه زنان شعار های بسیار شنیده اند؛ شعار های تند و داغ که به محض شنیدن آن جان آدمی را به لرزه در آورده است بحث خشونت با زنان از مواردی است که در سیزده سال گذشته زبانزد گروه های عام و خاص جامعه بوده است

از روز جهانی خشونت علیه زنان هر سال در این کشور تجلیل می شود و سخن های بسیاری در مورد زن و جایگاهش در قانون اساسی و خشونت های که با آن انجام می شود، گفته می شود به سخن دیگر بحث خشونت با زنان سالانه یکبار محافل سیاسی و اجتماعی افغانستان را گرم می کند و بس زنان افغانستان از ناحیه های گوناگونی رنج می برند عده یی از آنها از حقوق شان آگاهی ندارند، برخی از زنان از نعمت سواد محروم اند و شماری زیادی هم با مشکلات زیادی خانوادگی و اجتماعی سر دچار هستند

جامعه افغانستان جامعه سنتی است و در این میان، چندین سال جنگ در کنار آن که هستی مردم را به باد فنا داد

بعد از برقراری ثبات نسبی در کشور، دولت افغانستان نیز به جای پرداختن ریشه‌ای به مشکلات زنان به عنوان نیمی از جامعه بحران‌زده افغانستان، با اقداماتی نمادین، سعی در راضی نگهداشتن زنان از راه وانمود کردن به این که «به زنان و حقوق ایشان باید احترام گذاشت»، نمود. در حالی که زنان افغان بیش از هر چیز دیگر، نیازمند به تعلیم و آگاهی از حقوق مدنی و اسلامی هستند، دولت افغانستان متاسفانه نتوانسته که در راستای زدودن مشکلات زنان مخصوصاً خشونت علیه آن‌ها، اقدام مفید و کارا بکند برای زدودن و مهارکردن هر معضل اجتماعی، باید به ریشه‌های آن در اجتماع توجه داشت، ریشه مشکلات زنان مخصوصاً خشونت در عقاید سنتی مردم نهفته است، مردمی که با وجود زندگی در قرن 21، اندیشه‌های ضد زن چند قرن پیش را با خود دارند؛ بنابراین نمی‌توان انتظار داشت این عقاید که در عمق جان مردم ریشه دوانده، به یک باره کنده شده و موضوعات جدید جای‌گزین آن شود، بلکه آرام آرام باید مردم را به سوی علم و آگاهی سوق داد.

عقاید مذهبی نیز در میان مردم افغانستان بسیار ریشه‌دار است، بر این بنیاد، باید از پای‌بندی مردم به عقاید مذهبی در حل مسایل مختلف از جمله محو خشونت علیه زنان سود برد، چون مردم سخت به احکام دینی و اسلامی معتقد و باورمند هستند؛ از این رو، اگر به واقع از دروازه احکام دینی و آموزش‌هایی که دین اسلام راجع به حقوق زنان صادر نموده، وارد شد و از احکامی که خشونت را بر زنان نکوهش کرده، کمک بگیریم و به سراغ مردم رویم، جامعه با آغوش باز این احکام را نسبت به امور زنان و خشونت علیه آنان خواهند پذیرفت و این چیزی است که تجربه ثابت کرده است.

سیزده سال از برقراری دولت و ایجاد فرصت‌های طلایی گذشت؛ در کنار لاینحل ماندن دیگر مشکلات کشور و مردم، مساله خشونت علیه زنان نیز به بحران خانمان‌سوز تبدیل شده که طبعاً نسلی را به چالش خواهد کشانید.

انتخاباتی نیز وعده کرده بودند که درصورت رسیدن به قدرت ، حکومت شان در پست های مهم دولتی جا های شایسته و مناسب را برای زنان در نظرخواهند داشت وی اضافه کردکه وزارت اطلاعات و فرهنگ با درنظرداشت استقامت کاری خود

سپس سمین حسن زاده معیین امور نشرات وزارت اطلاعات و فرهنگ صحبت های همه جانبه نموده گفتند

همه میدانیم که پدیده خشونت، یک پدیده جهانی است و نباید به یک روز به نام روز جهانی محو خشونت علیه زنان اکتفا شود، بلکه باید در خوب ترین

بنابراین باید گفت که فعالان و مدعیان حقوق زن باید به خود آمده و پیش از قربانی شدن نسل دیگر از زنان و دختران این سرزمین، دست از شعار بردارند و برای زدودن مشکلات از صحنه اجتماع زنان و کاهش خشونت‌ها علیه آنان، از راه‌های معقول، منطقی و عملی وارد میدان شوند. اکنون از حکومت جدید خواهان توجه جدی برای محو هر نوع خشونت علیه زنان در کشور هستیم

بعداًدراین محفل حلیل مینوی رییس آژانس باختر نیز در صحبتی توجه به حقوق زنان را یک امر مهم دانسته گفت که حکومت وحدت ملی توجه زیاد به حقوق خانم ها دارد و درهنگام مبارزات

همیشه سعی ورزیده است که حقوق خانم ها را که نیمی ازپیکر جامعه را تشکیل میدهند ، ازطریق رسانه های تصویری ، چاپی و شنیداری ، به آگاهی مردم برساند که بدون شک این وزارت با داشتن چنین وسایلی میتواند حقوق زنان را درتمام ابعادش به آگاهی مردم برساند همچنان دراین محفل ظاهرحس رییس مالی و اداری وزارت اطلاعات وفرهنگ درارتباطه به نقش و ارزش زن درجامعه صحبت نموده و تاکید نمود که محو خشونت علیه زن باید از خانواده ها آغازشود و همه باید بادرنظرداشت احکام دین مقدس اسلام به حقوق زن و اهمیت موجودی زن ارج و احترام بگذارند

فرهنگ انسانی هر روز، روز خشونت علیه زن ها باشد، اما برگزاری محافل و یاد بود از چنین یک روز می تواند که وجدان های خفته را بیدار سازد و نهاد ها چه نهاد های دولتی و چه نهاد های غیر دولتی در حس بیداری از غفلت و سهل انگاری که در جهت بهبود وضعیت زنان و احیای احقاق حقوق شان صورت گرفته مسئولیت های خویش را به صورت بهتر ایفا نمایند. افغانستان یک جامعه با سنت های پسندیده و فرهنگ با غنامندی بیش از پنج هزار ساله است و در آموزه های دینی ما مسلماً جایگاه زن، جایگاه والا و شایسته بوده و در قرانکریم در سورهٔ النساء که نشان دهنده اهمیت دید دین مبین اسلام از زن است و در آیه دیگر، خداوند(ج) زن و مرد را در خلقت انسانی و در برخورداری از کرامت انسانی مساوی و برابر خلق کرده است و در جای دیگر خداوند(ج) فرموده «بترسید از خدایی که شما را از یک نفس واحد آفرید و از جنس خود شما ازواج شما را آفرید»

سمین حسن زاده افزود امتیازاتی را که خداوند به زن قایل می شود زن را رحمت انگیز ومایه تسکین درد ها معرفی میکند و از نشانه های قدرت خداوند متعال این است که از وجود خود شما زوج های شما را از جنس خود شما آفرید که باعث مهر و عطوفت و تسکین خاطر شما باشد تا رحمت و عطوفت بین شما ایجاد شود. زنان در اکثر جوامع جهان سوم از آن حقوق انسانی که باید برخوردار باشند متاسفانه برخوردار نبوده است در مدنیت های قبل از اسلام نگرش ها وتبعیض های وجود داشته است که با ظهور دین مبین اسلام امتیازاتی که راجع به زن خداوند متعال قایل میشود ، انقلاب عظیمی در وضعیت زندگی زنان ایجاد میگردد وزن از زنده به گور شدن نجات پیدا میکند و زن به عنوان یک انسان شایسته کرامت انسانی ، تکریم واحترام در خانواده واجتماع و دارای حقوق مساوی با مرد قلمداد میشود

با کمال تاسف در جامعه اسلامی ما از زمان های دور زنان از سنت های ناپسند و استفاده نا درست از آموزه های دینی که همان با مرد برخور دار اند رنج میبردند. در جامعه ما در طول تاریخ زنان محروم بودند ، مظلوم بودند و مورد خشونت قرار گرفته اند خوشبختانه در عصر حاضر که نسیم دموکراسی در کشور ما از سیزده سال بدینسو سایه افگنده والحمدلله حاکمیت قانون داریم و نظام سیاسی شکل گرفت و مردم عزیز ما به آزادی های مختلف دست یافته اند به خصوص در عرصه های سیاسی ، فرهنگی ، اجتماعی واقتصادی با ارزش های دموکراتیک که در طول سیزده سال کاری زیاد کردند از جمله هم بحث زنان است از ابتدای سیزده سال ما دیدیم که زنان از آن دورهٔ اختناق ، دورهٔ قیودات و محدودیت ها رهائی یافتند وارد عرصه اجتماعی شدند ودرهای مکاتب ، پوهنتون ها و ادارات به روی آنها باز شد اکنون با افتخار میتوانیم بگوییم که حدود 25- در صد کارمندان خدمات ملکی را زنان تشکیل میدهد ، در عرصه سیاسی وتصمیم گیری سیاسی 9- درصد زنان افغان فعال بوده ، حدود 40- در صد زنان در سیستم معارف مشغول آموزش های ابتدائی هستند ، حدود 20- فیصد در مؤسسات تحصیلات عالی مصروف میباشند، حدود 10- در صد در نهاد های عدلی وقضائی شامل هستند وحتا در صفوف نیروهای مسلح وامنیتی 5- در صد حضور خانم ها را داریم تاکنون چهارهزار قضیه خشونت علیه زنان در سال جاری در کشور در وزارت امور زنان ثبت شده که دوهزار و نه صدو پنجاه مورد خشونت تنها درخود کابل ثبت شده است که بسیار تکاندهنده است و رسانه ها به آن رسانه یی برخورد کرده عمیقاً به حل معضل برخورد نکرده اند و به عنوان یک وظیفه و اطلاع رسانی، گزارشی تهیه شد و امار های منتشر گردید

افغانۍ ښځې هم د هېواد د ساتنې لپاره هڅې کوي

د کورنیو چارو وزارت هوډ لري چې د روان کال تر پایه د ښځینه پولیسو شمېره ۵۰۰۰ ته ورسوي.په دې وروستیو کې د کورنیو چارو وزارت ۲۰۰ تنه د ښځینه پولیسو افسرانې د لوړو زده کړو لپاره ترکیې ته روانې شوې. د دې وزارت مرستیال اکرام الدین یاور وايي، د ښځینه پولیسو په لیکو کې د ښځینه افسرانو له کمي سره مخ دي، خو نړیوالې ټولنې ورسره ژمنه کړې چې افغانې ښځینه افسرانې به روزي.هغه زیاته کړه «ترکیه موږ سره نږدې عنعنوي او دیني اړیکې لري، د همدې لپاره مو په لومړۍ مرحله کې سل تنه ښځینه افسرانې ترکیې ته ولېږلې چې ډېره ښه تجربه وه. کله چې دوی تر څلور میاشتینو ملکي زده کړو وروسته بېرته راګرځي، نو که په زده کړو کې یې واړه نواقص موجود وي، موږ یې د پولیسو په اکاډمۍ کې حل کوو.»دغه ۲۰۰ افسرانې له ټولو ولایتونو څخه دي.راضیه انوري د غزني ولایت د جاغوري ولسوالۍ راغلې او وايي چې د حبلو زده کړو او مهارتونو د لوړولو لپاره ترکیې ته ځي.نوموړې زیاتوي «موږ چې کابل ته راغلو، نو د لس ورځو لپاره مو د پولیسو په اکاډمۍ کې زده کړې وکړې او اوس موږ ته وېل شوي

دغه سفر د څلورو میاشتو لپاره دی، خو د دې لپاره چې زموږ د زده کړو کچه لوړه شي غواړو دغه بهیر شپږو میاشتو ته وغځېږي او موږ د افسرانو په صفت فارغې شو.»د انوري په وینا، دا افغانستان وروسته پاتې هېواد دی، دوی باید نړیوالو ته ښیي چې افغانان له جګړې بېزاره دي، نو ځکه افغانې ښځې هم د هېواد د ساتنې لپاره هڅې کوي. کامله ارمندیان بله ښځه ده چې له دایکندي ولایت نه ترکیې ته روانه ده، ترڅو خپل مهارتونه او ملکي زده کړې لوړې کړي.نوموړې له نورو ښځو هم غواړي، له هرې لارې چې وي خپلې خاورې ته دې خدمت وکړي.هغه وايي «زه اوس ډېر ښه احساس لرم چې په ترکیه کې زده کړې وکړم او بیا راشم خپل هېواد ته خدمت وکړم.»د کورنیو چارو وزارت مرستیال اکرام الدین یاور وايي، په ترکیه کې د دغو ښځینه افسرانو د زده کړو لګښت اروپایي اتحادیې پر غاړه اخیستی دی. دا وزارت هوډ لري چې د ۲۰۱۴ تر پایه د ښځینه پولیسو شمېره ۵۰۰۰ ته ورسوي، په داسې حال کې چې اوس مهال دا شمېره ۲۲۰۰ ده.تر دې مخکې هم ۳۰ تنه افغان پولیسې د لوړو زده کړو لپاره مصر او ۱۲۰ تنه نورې ترکیې ته لېږل شوې وې.د کورنیو چارو وزارت یوې سرچینې مخکې تر دې ویلي وو، امریکا ژمنه کړې چې په امنیتي بنسټونو کې به د ښځو د شمېر زیاتېدو لپاره ۲۵ ملیونه ډالره ولګوي

ع، ملاحت

د ملي تیاتر هنرمندان واک ته د سلطان مسعود د رسېدو د ننداري پر جوړولو لګیا دي

دملي تیاتر هنرمندان، دختلي خاتون دکودتا دننداري پر جوړولو بوخت دي او غواړي چې دهېوادوالو دخوښۍ لپاره يې چمتو کړي. ختلي خاتون دستر شهنشاه سلطان محمود غزنوي خور وه، چې دپلار له مړینې وروسته واک ته دسلطان مسعود درسولو پرمهال یې لوی رول لوبولی دی. بله دملي تیاتر دهنرمندانو دظرفیتونودلوړولو موضوع اوهمدارنګه دهنري سوونیزوورکشاپونو د جوړولو موضوع ده، چې دهنرمندانو دپرمختګ لامل کېدای شي. په دې اړه هېواد ورځپاڼې دملي تیاتر د اداري له رئیس عبدالغفور شریعتي سره مرکه کړې چې تاسې درنولوستونکوته وړاندې کېږي

پوښتنه دملي تیاتر هنرمندان دختلي خاتون دکودتا د ننداري پرجوړولو بوخت دي، مهرباني وکړئ اووواياست، چې دغه ننداره په کومې موضوع راڅرخېږي؟

ځواب دملي تیاتر هنرمندان واک ته دسلطان مسعود درسېدو دننداري پر جوړولولګیا دي اوپه راتلونکي کې وړاندې کېږي دملي تیاتر هنرمندانو له اتمې هنري جشنوارې وروسته وغوښتل دیوې تاریخي ننداري، چې دافغانستان له تاریخ سره تړاولري اوددوي پر نورو هنري ننداروهم تمرین اومشق پیل شو د۱۳۹۳ لمریزکال دپیل کېدو په وياړهم دننداري جوړولو چارې پیل شوې دي، دختلي خاتون دکودتاد ننداري ترسرلیک لاندې، ښاغلي جلال نوراني چې ددغې ننداري لیکوال هم دي مهرباني وکړه اوننداره یې دملي تیاتر د اداري په واک کې ورکړه، چې دملي تیاتر هنرمندان اوممثلین یې مشق اوتمرین وکړي اوپه نږدې راتلونکي کې به دغه ننداره وړاندې کړای شي. دختلي خاتون دکودتا ننداره په تیروزروکلونو پورې تړاو پیداکوي کله ، چې غزنوي سلطان محمود له نړۍ څخه سترګې پټوي اودهغه دزوی سلطان مسعود دپاچاهۍ دوره پیل کېږي، چې په ټولیزه توګه دغه ننداره دمسعود پاچاهۍ ته درسېدو پېښه څرګندوي ختلي خاتون دغزنوي سلطان محمود خور وه اوسلطان محمود دوه زامن دمحمد اومسعود په نومونو لرل، چې دپلار له مړینې وروسته غواړي دپاچاهۍ چارې ترلاسه کړي، خو دهغې دورې مامورین اوخلک محمدته نږدې وو، خو ختلي خاتون واک ته دسلطان محمد دررسېدلو مخالفه وه اودسلطان مسعود څخه يې ملاتړ کاوه او دیوې سپینې کودتاطرحه جوړوي له دې پرته ، چې کومه جګړه پېښه شي، واک سلطان مسعود ته سپاري سلطان مسعود هم دافغانستان دتاریخ یو ویاړمن پاچاه تېر شوی دی

پوښتنه دملي تیاتر دهنرمندانو دپوهې دکچې د لوړولو په موخه ورکشاپ جوړشوی و، که ووایې، چې دغه ورکشاپ څنګه و؟

ځواب موږ وغوښتل ، چې دملي تیاتر د اداري دکارکوونکو او هنرمندانو دکاري اوهنري ظرفیتونودلوړولو لپاره ، سوونیز ورکشاپونه جوړکړای شي، دغې ورکشاپونه مونږ خوا هم جوړ کړي وو، چې څه موده وړاندې دښکلوهنرونو دپوهنځي له خوا او دناروې دبارګن تیاتر په ملاتړ دهنرمندانو دپوهې دکچې دلوړولو په تړاو جوړ شوي وو او په [illegible] دملي تیاتر دهنرمندانو اد ښکلو هنرونوپوهنځي دهنرمندانو له خوا ترسره شو دملي تیاتر اداره هوډمنه شوه ، چې په ملي تیاتر کې دعلمي

ښاغلی عبدالغفور شریعتي

کدرونو په شتون سره ، هنري چارې په معیاري اومسلکي توګه جوړې شي موږ دتیاتر له هنرمندانو وغوښتل، چې دظرفیتونو دلوړولو او جوړولو لپاره له هنرمندانوګټه پورته شي اوپه اونۍ کې یوځل هنري ورکشاپ ولرو، چې په بېلا بېلو برخو لکه هنري لوبې ، دنورجوړول اوپرداز، مکیاژ،دصحنوسینګارول اوهمدارنګه ټولې هغه برخې، چې په تیاتر پورې تړاو پیداکوي، دملي تیاتر دکار کوونکوله خوا هنرمندانو او ممثلینوته ورشکاپونه جوړکړي، چې لومړنی ورکشاپ دمرغومي په دویمه دجوړولو چارې یې وړاندې شوې اوپه دې پسې به هره اونۍ کې یوه ورځ دملي تیاتر ټول کارکوونکي په ملي تیاتر کې سره راغونډېږي

پوښتنه دملي تیاتر دهنرمندانو غوښتنه، داطلاعاتو او فرهنګ وزارت له نوې مشرتابه څخه څه ده؟

ځواب دملي تیاتر د اداري دکارکوونکو غوښتنه، دنوې مشرتابه څخه داده، چې هنراوهنرمند ته باید ډېره پاملرنه واړول شي، دتیاتر هنردړې په پرمختللو هېوادونوکې دفرهنګ په توګه پېژندل کېږي، که موږ وغواړو، چې دهېواد دخلکو فرهنګ په خپل اصلي ځای کې شتون پیداکړي او خلک له ټولو فرهنګي چارو څخه ګټه او پوهه ترلاسه کړي، دا به ډېرښه وي، چې داطلاعاتو او فرهنګ وزارت نوې مشري په ټولو برخوکې ، چې په دودونو او دهېواد په فرهنګ پورې تړاوپیداکوي باید چې ډېره مرسته وکړي اوپه تیره بیا دهنرپه برخه کې اوس دغو برخو ته دومره پاملرنه نه ده شوې، چې هنرپه هېواد کې وده اوپرمختګ وکړي. هنردهېواد دفرهنګ یوه برخه ده موږ کولای شو دتیاتر دهنرله لارې خلکوته زده کړه اوهوښیاري ورکړو اودخپل ملت دردونه اوخوښۍ څرګندې کړو او همدارنګه څه ټولنیزې موضوعګانې موږ کولای شو دهمدې هنر له لارې خلکوته ولېږدوو. زما هیله داده، چې داطلاعاتو او فرهنګ وزارت مشري خانګړې پاملرنه دهنر دودې لپاره واړوي، چې موږ وتوانیږو دهېواد د ملي تیاتر هنرمندانوته له نړیوالو معیارونوسره برابره زده کړه وکړو، چې هنرمندان وتوانیږي دنورو هېوادونو له هنرمندانو سره سیالي وکړي

هېواد ـ نوري

ketabton.com - The Digital Library

د سپورت نړۍ

د ۲۰۱۵ نړيوال جام لپاره افغان کرېکټ لوبډله اعلان شوه

د افغانستان کرېکټ بورډ وايي، د ۲۰۱۵ کال د کرېکټ نړيوال جام سياليو لپاره يې ۱۵ کسيزه ملي لوبډله اعلام کړې ده. ټاکل شوې، چې دغه لوبغاړي به په عربي متحدو اماراتو کې د سکاټلنډ او آيرلنډ پر

وړاندې او د ۲۰۱۵ کال د استراليا او نوي زېلنډ نړيوالو سياليو کې برخه واخلي. د افغانستان د کرېکټ بورډ د ۲۰۱۵ کال د کرېکټ نړيوال جام سياليو لپاره خپله پنځلس کسيزه ملي لوبډله اعلام کړه. کرېکټ بورډ وايي، دغه لوبډله يې د لوبغاړو د وروستيو او اوږدمهاله وړتياوو او تخنيکي اړخونو په پام کې نيولو سره ټاکلې ده. په پام کې ده، چې نوې ټاکل شوې لوبډله به په متحدو عربي امارات کې د سکاټلنډ او

۲۰۱۵ کال کرېکټ نړيوال جام لپاره افغان لوبډله:

د ملي لوبډلې مشر روزونکي انډي مولز رسنيو ته ووېل، دغه لوبډله تر اوږدو بحثونو او بشپړې ارزونې وروسته ټاکل شوې ده. دی وايي، چې د ټاکلو په لړ کې يې د هر لوبغاړي وړتياوې ارزولې او ټولو اړخونو ته يې پام کړی دی. لوبډله به څلور تنه احتياطي لوبغاړي هم له ځان سره ولري چې د شرف الدين اشرف، حشمت شهيدي، شفيق الله شفق او عزت الله دولتزي نومونه په کې دي. کرېکټ بورډ په يوه اعلاميه کې ويلي، کوم لوبغاړي چې د ټاکنيزې کمېټې له خوا نه دي غوره شوي، لامل يې دا دی چې له معيارونو سره برابر نه وو. په دې

کپتان	۱ - محمد نبي عيسی خېل
مرستيال کپتان	۲ - نوروز منګل
بيټسمن	۳ - محمد اصغر ستانکزی
بيټسمن	۴ - سميع الله شينواری
ويکټ ساتونکی	۵- افسر خان خاځی
بيټسمن	۶ - نجيب الله ځدراڼ
بيټسمن	۷ - ناصر جمال
منډې وهونکی	۸ - ميرويس اشرف
منډې وهونکی	۹ - ګلبدين نايب
تېز توب اچوونکی	۱۰ - حميد حسن
تېز توب اچوونکی	۱۱ - شاپور ځدراڼ
تېز توب اچوونکی	۱۲ - دولت ځدراڼ
تېز توب اچوونکی	۱۳ - افتاب عالم
منډې وهونکی	۱۴ - محمد جاويد احمدي
بيټسمن	۱۵ - عثمان غني
	احتياطي لوبغاړي
	۱۶ - شفيق الله شفق
	۱۷ - شرف الدين اشرف
	۱۸ - عزت الله دولتزي
	۱۹ - حشمت الله شهيدي

آيرلنډ پروړاندې او د ۲۰۱۵ د نړيوال جام سياليو کې، چې په استراليا او نوي زيلنډ کې جوړېږي، برخه واخلي. د ۱۵ کسيزه لوبډله کې شهزاد، شفق، حمزه هوتک او شهيدي نه دي شامل شوي.

په بيټنګ کې استراليا ته د کوهلي او رهانې تاريخي ځواب

هند او استراليا تر منځ د درېيمې ټسټ لوبې پر درېيمه ورځ بيټنګ کې ويرات کوهلي او اجنکي رهانې تاريخي ملګرتيا وکړه او په ګډه يې ۲۶۲ منډې جوړې کړې. د دوی د ملګرتيا په مټ هند د استراليا د ۵۳۰ منډو په ځواب کې د درېيمې ورځې تر پايه ۴۶۲ منډې کړې وې او ۸ لوبغاړي يې سوځېدلي وو. د سر لوبغاړي مورلي ويجې له ۶۸ منډو وروسته ويرات او رهانې بيټنګ کې ملګرتيا پيل کړه او د هند منډې يې له ۱۴۷ نه ۴۰۹ ته ورسولې. کوهلي پر ۱۶۹ او رهانې پر ۱۴۷ منډو وسوځېدل خو پاتې لوبغاړو ښه لوبه و نه شوای کړای. يو مهال هند پر ۴۰۹ منډو ۳ لوبغاړي له لاسه ورکړي وو خو د استراليا بالرانو د هند پاتې ۵ لوبغاړي په ۵۳ منډو وسوځول. د استراليا له خوا تېز بالر راين هريس ۴ او ورو توپ اچونکي نتن لاين ۲ ويکټې ترلاسه کړې.

بل خوا سريلنکا د نيوزيلنډ پر وړاندې د لومړۍ ټسټ لوبې پر درېيمه ورځ بيټنګ کې ځېلې مبارزې ته ادامه ورکړه. که څه په لومړي انګز کې ټوله لوبډله يوازې په ۱۳۸ منډو سوځېدلې وه خو په دوهم انګز کې د سريلنکا لوبوهونکو په پرتليز ډول ښه لوبه ننداري ته وړاندې کړه. دوی د درېيمې ورځې تر پايه ۲۹۳ منډې کړې او ۵ لوبغاړي يې سوځېدلي وو چې د ځوان بيټسمين ديموت کرونارتنې ۱۵۲ منډې په کې د پام وړ وې. د ده تر څنګ لوبډلمشر انجيلو مېتوز د ورځې تر پايه ناسوځېدلي ۵۲ منډې کړې وې. په لومړي انګز کې د نيوزيلنډ ۴۴۱ منډو ته په پام سره،

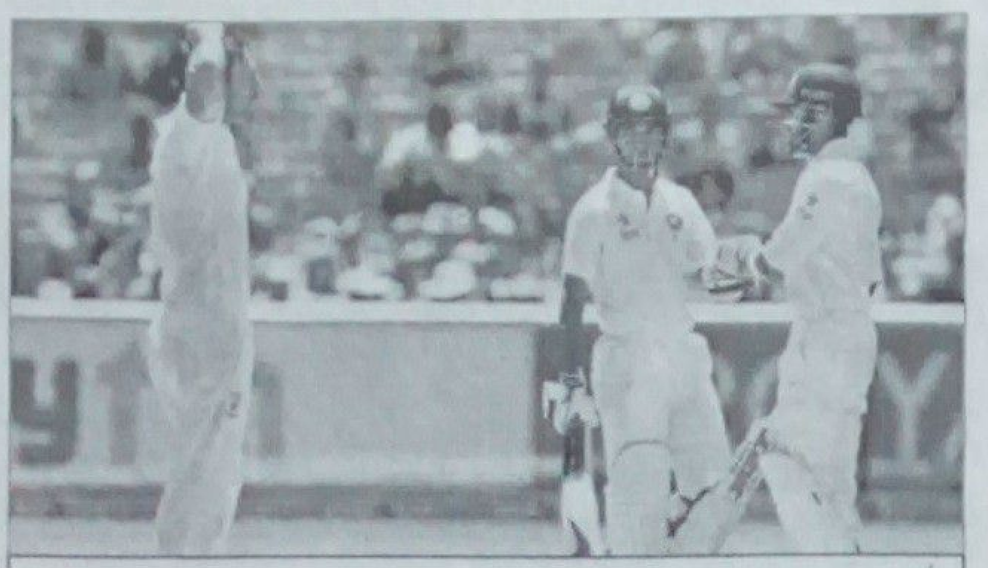

کوهلي پر ۱۶۹ او رهانې پر ۱۴۷ منډو وسوځېدل خو پاتې لوبغاړو ښه لوبه و نه شوای کړای

سريلنکا اوس هم له نيوزيلنډ ۱۰ منډې شاته دي. د نيوزيلنډ له خوا ټرينټ بولټ ۳ او ټيم ساوتي او جيمي نيشم يوه، يوه ويکټه واخيسته. د سوېلي افريقا او ويسټ انډيز تر منځ په دوهمه ټسټ لوبه کې بيا کوربه سوېلي افريقا برلاسې ښکاري. دوی د لوبې پر درېيمه ورځ ۳۳۱ منډې کړې او ۶ لوبغاړي يې سوځېدلي دي. د سوېلي افريقا د سر لوبغاړي ډين ايلګر او بل ځوان بيټسمين فف ډوپليسس سليزې ووهلې. د ويسټ انډيز له لوري جيروم ټيلر او شنن جبريل دوه، دوه او کيروي پيټرز او جېسن هولډر يوه، يوه ويکټه اخيستې ده.

سعيد اجمل د کرېکټ نړيوال جام په سياليو کې نه شي لوبېدی

تکړه توپ اچونکي سعيد اجمل خپل نوم د کرېکټ ۲۰۱۵ کال نړيوال جام سياليو لپاره د پاکستان د لوبډلې له لېسته ايستلی دی ځکه لا يې د بالنګ په (اکشن) د کرېکټ نړيوالې شورا (آی سي سي) له خوا نه ده منل شوې. ۳۷ کلن اجمل په تېرو درېيو کلونو کې د پاکستان له خوا تر ټولو ډېرې ويکټې اخيستې دي. بالنګ کې پر نوموړي سږ کال د سپټمبر په مياشت کې د آی سي سي له خوا بنديز ولګول شو. د اجمل تر څنګ د پاکستان پر الرونډر محمد حفيظ هم د توپ اچونې د ناسمې بڼې له کبله بنديز لګول شوی دی. حفيظ د خپل بالنګ بڼې بدلولو هڅه کړې او اوس غواړي د آی سي سي تر څار لاندې په نوې بڼه د بالنګ ازموينه ورکړي. د جنورۍ ۷مه د کرېکټ نړيوال جام سياليو لپاره د ۱۵ کسيزې لوبډلې د اعلان وروستۍ نېټه ده. که څه هم د اجمل نوم د پاکستان په لومړنۍ لېست کې شامل و خو د غيرقانوني بالنګ بڼې له کبله يې نوم له لېسته وايستل شو. نوموړی غواړي تر هغو د بالنګ بڼې پر سمون کار وکړي او د پاکستان په کورنيو سياليو کې ولوبېږي چې ډاډه شي د آی سي سي ازموينه ترسره کولی شي. د پاکستان د کرېکټ بورډ مشر شهريار خان ووېل (سعيد اجمل له نړيوال جام څخه لاس په سر شو، موږ په دې خبر وو، که اجمل له نړيوال جام مخکې ازموينه ورکړي او پاتې راشي نو بيايي پر بالنګ يې بنديز تر يو يا دوو نورو کلونو وغځول شي چې دا به د ده د لوبيز ژوند د پای په معنا وو. په ورته وخت کې د پاکستان کرېکټ بورډ نړيوال جام سياليو او نږدې راتلونکو نورو لوبو لپاره د معين خان پر ځای نويد اکرم چيما د لوبډلې د منيجر په توګه ګومارلی دی. د کرېکټ ۲۰۱۵ کال نړيوال جام په استراليا او نيوزيلنډ کې د فبرورۍ له ۱۴مې د مارچ تر ۲۹مې ترسره کېږي. افغانستان به د نړيوال جام خپله لومړۍ لوبه د فبرورۍ پر ۱۸مه د بنګله دېش پر وړاندې کوي

۳۷ کلن اجمل په تېرو درېيو کلونو کې د پاکستان له خوا تر ټولو ډېرې ويکټې اخيستې دي

د ملي لوبډلې يو شمېر لوبغاړو په کرېکټ بورډ کې د بدلون ستاينه وکړه

ملي لوبغاړو د نوي مديريت ټاکنه يو نېک اقدام وباله. دوی زياته کړه چې، اوس مهال دوی په ذهني ډول ځورا آرامه دي او د نوي مديريت فعاليتونه به په کرېکټ کې د نوېيو او پراخو لاسته راوړنو لړۍ ته ډېره اغېزمنتيا ورکړي. د کرېکټ

چې، تاسې زموږ ستوري ياست او موږ به ستاسې د خدمتګارانو په توګه په اداري چوکاټ کې اسانتياوو ته د ودې ورکولو لپاره کار کوو. نوموړي ملي لوبغاړو ته ووېل چې دوی بايد مدام په لوبه او لوبغالي تمرکز وکړي چې هېواد او

بورډ اجرايوي رييس شفيق الله ستانکزي ملي لوبغاړو ته ووېل هېوادوالو ته مدام لاسته راوړنې او وياړونه راوړي.

ټنډولکر د نړيوال جام سفير وټاکل شو

د کرېکټ نړيوالې ادارې د دوشنبې په ورځ اعلان وکړ چې دغې ادارې لخوا د هندوستان پخوانی پياوړی لوبغاړی سچن ټنډولکر د راتلونکي نړيوال جام لپاره سفير ټاکل شوی. دغه مقام به د ټنډولکر لپاره دوهمه ستره لاسته راوړنه وي. له دې مخکې هم ټنډولکر د ۲۰۱۱ ز بريدېز کې به بنګله دېش او سريلانکا کې د کرېکټ سياليو لپاره سفير ټاکل شوی و. د دغه مقام په اساس به ټنډولکر د دغې سيالۍ په اړه د خلکو هڅول او د سيالۍ به پرمختګ او مالي مرستو لپاره د ځينې کمپنيو هڅولو دنده په غاړه ولري. د کرېکټ دغه سيالۍ به روان کال د فبرورۍ په مياشت کې نيوزيلنډ او استراليا کې ترسره شي. ټنډولکر تېر کال له کرېکټ څخه استعفا وکړه

نوموړی د هندوستان لپاره په ۲۰۰ ټسټ او ۴۶۳ يو ورځنيو سياليو کې لوبېدلی. ټنډولکر د کرېکټ نړۍ يو له ځلاندو ستورو څخه ګڼل کېږي. وموږي د هندوستان لپاره ۲۴ کاله لوبه کړې او دغو لوبو کې يې

۳۴۳۵۷ منډې جوړې کړې او ۱۰۰ سليزې يې وهلې دي. ټنډولکر په نړيوالو جامونو کې تر ټولو زياتو منډو جوړولو ريکاډ لري. نوموړي په نړيوالو جامونو کې ۴۵ لوبې کړې او دغو لوبو کې يې ۲۲۷۸ منډې جوړې کړې.

ريال مادريډ: ګرېټ بېل په ۳۰۰ مليون يورو هم نه پلورو

د ريال مادريډ شخصي لوبډلې مشرانو د مانچسټر يونايټډ لوبډلې ته ويلي چې ګرېټ بېل په ۳۰۰ مليون يورو هم نه پلوري. منچسټر يونايټډ لوبډلې وروسته له هغې د ګرېټ بېل پېرېدلو غوښتنه وکړه چې يوې نجومي دغې لوبډلې ته ويلي چې له ګرېټ بېل سره به دغه لوبډله ډېرې برياوې تر لاسه کړي. ګرېټ بېل د ريال مادريډ مشر د خوښې لوبغاړی او د دغې لوبډلې يو له مهمو لوبغاړو څخه دی، چې د هغه په اساس چې ريال مادريډ لوبډله په هېڅ ډول نه غواړي دغه لوبغاړی وپلوري. ګرېټ بېل څه موده مخکې د ډېر اوچت قيمت په بدل کې ريال مادريډ لوبډلې ته راغی. خو نوموړي ډېره لږه موده کې خپل ارزښت د ريال مادريډ لوبډلې ته ثابت کړ. دغه لوبغاړي په ډېرو مهمو سياليو کې لکه اروپا، د اروپا سوپر جام او د نړۍ شخصي لوبډلو جام کې به وځلېد او ځان يې د ريال مادريډ لوبډلې تکړه او مهمو لوبغاړو منځ کې ځای کړ. د ريال مادريډ مشرانو د منچسټر يونايټډ لوبډلې ته ووېل ((موږ نه غواړو ګرېټ بېل وپلورو نه په ۱۵۰ مليون

يورو او نه هم په ۳۰۰ مليون يورو.)) بېل اوسمهال ۲۵ کلن دی او کولی شي ډېر پرمختګ وکړي.

نيوزيلنډ د سريلانکا لوبډلې ته په ۸ ويکټو ماتې ورکړه

د سريلانکا او نيوزيلنډ ټسټ لوبه د نيوزيلنډ لوبډلې په بريا پای ته ورسېده. دغه لوبه کې نيوزيلنډ د سريلانکا لوبډلې ته په ۸ ويکټو ماتې ورکړه. د لوبې پېچه سريلانکايي لوبډله مشر وګټله او سيالي لوبډلې ته يې د توپ وهنې بلنه ورکړه. نيوزيلنډ لومړی وار توپ وهنه کې خپل ټول لوبغاړي له لاسه ورکولو سره ۴۴۱ منډې جوړې کړې چې دغو منډو کې د مېککلم ۱۹۵ منډې د يادولو وړ دي. د سريلانکا لپاره لکمل او مېتوز درې درې ويکټې اخيستلو سره به وځلېدل. سريلانکايي لوبډلې د توپ وهنې په برخه کې پاتې راغلل او خپل ټول لوبغاړي له لاسه ورکولو سره يې ۱۳۸ منډې جوړې کړې چې دغو منډو کې ۵۰ منډې د مېتوز لخوا جوړې شوې وې. د نيوزيلنډ لپاره بولټ ۳، واګنر ۳، ساوتي ۲ او نيشم ۲ ويکټې واخيستې. نيوزيلنډي لوبډلې يا هم د سريلانکا لوبډلې ته د توپ وهنې بلنه ورکړه خو دوهم وار توپ وهنه کې سريلانکايي لوبډلې ښه لوبه وکړه او خپل ټول لوبغاړي له لاسه ورکولو سره ۴۰۱ منډې جوړې کړې. دوهم وار توپ وهنه کې کارونراتنې ۱۵۲ او مېتوز ۶۶ منډې جوړولو سره به وځلېدل. د نيوزيلنډ لپاره يا هم بولټ او ساوتي څلور څلور ويکټې اخيستلو سره به وځلېدل. نيوزيلنډ خپل دوهم وار توپ اچونه د يو اسان هدف (۱۰۵ منډې) په تعقيب پيل کړ. نيوزيلنډ خپل دوه لوبغاړي له لاسه ورکولو سره ۱۰۷ منډې جوړې کړې او سيالې لوبډلې ته يې په ۸ ويکټو ماتې ورکړه.

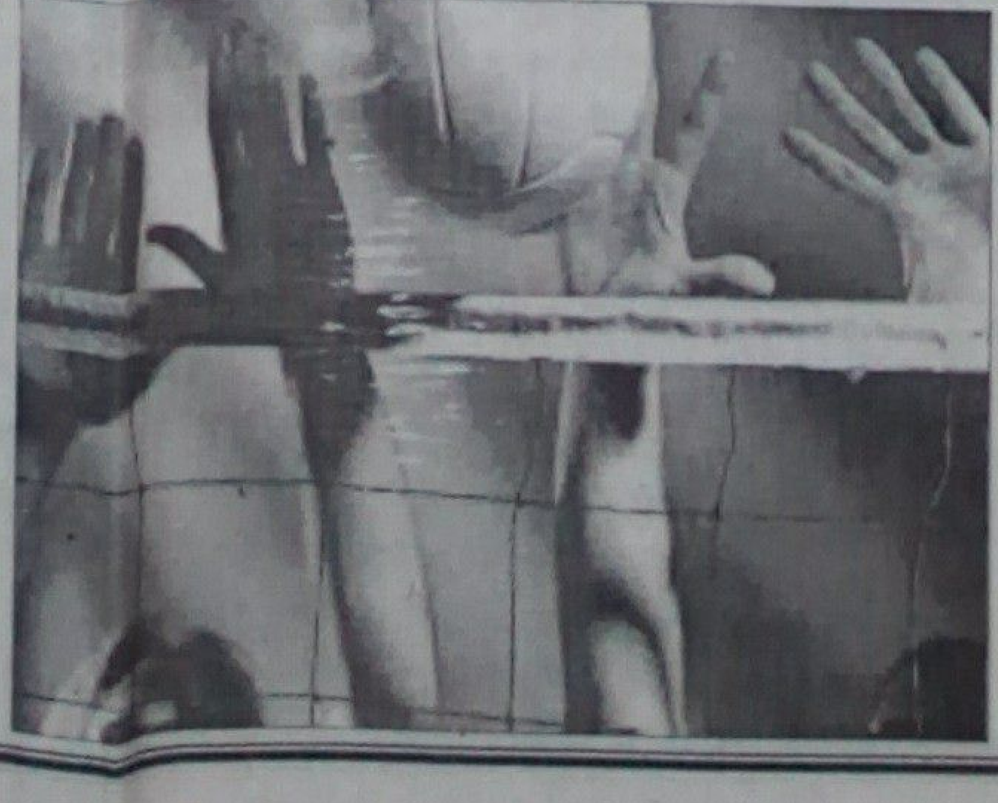

د توغندي لګېدو له امله د واليبال لوبې ۷ نندارچيانو ته مرګ ژوبله واوښته

د ميدان وردګو ولايت نرخ ولسوالۍ د عمرخېلو په ابده خېلو سيمه کې د شنبې په ورځ ناوخته د واليبال په لوبغالي کې د توغندي د لګېدو له امله د دغه لوبې ۷ نندارچيان شهيدان شوي او ۵ نور ټپيان دي. دغه پېښه شنبې ماښام د نرخ ولسوالۍ د عمرخېلو حوزې په ابده خېلو سيمه کې د دوو لوبډلو ترمنځ د واليبال د سيالۍ پرمهال رامنځته شوه. د يادې پېښې د يوه تن ټپي روغتيايي وضعيت هم داندېښنې وړ دی. د ميدان وردګو سرپرست والي ښاغلي عبدالمجيد خوږياني پر ياده پېښه خپله ژوره خواشيني څرګنده کړې، شهيدانو ته يې جنت الفردوس، کورنيو غړو ته يې د زړه صبر او ټپيانو ته يې د بېړنۍ روغتيا هيله کړې. نوموړي د ښوونکو، زده کوونکو، لوبغاړو او عامو ولسونو ورته بريدونه نه بښوونکې عمل بللی

ketabton.com - The Digital Library

اقتصاد او سوداګري

د اسلام د ستر لارښود حضرت محمد مصطفی (ص) نېکمرغه زوکړه

شاه محمود درويش

په واقعيت سره زموږ د تاريخ لومړی پېر او هغه وخت پيل شو چې پاک الله (ج) دمکې مکرمې له اهلو څخه حضرت محمد (ص) ته نبوت ته غوره کړ او هغه ته يې امر وکړ چې داسلامي ژوند منبع د پاک خدای (ج) په توحيد، پر آخرت په ايمان لرلو، دالهي رسالت پر منلو او له هغه څخه په پيروۍ لېښک اوپياوړي کړي، حضرت رسول اکرم (ص) دعبدالله زوی او دعبدالمطلب لمسی و، مور يې بي بي

آمنه او رضاعي مور بي بي حليمه نومېده، حضرت محمد (ص) په «۵۷۱» ميلادي کال د ربيع الاول په دولسمه نېټه

د دوشنبې په شپه دمکې مکرمې په ښار کې سترګې پرې، له پرانيستلې او دهغه مبارکه ورځ له همدې امله داسلام دستر لارښود د زوکړې ورځ ده او دمولود شريف په نامه ياديږي، داسلام دستر لارښود له زيږېدو مخکې دهغه بزرګوار پلار عبدالله مړ شو او شپږ کلنی په عمر دهغه مور وفات شو او په «اته» کلنۍ يې نيکه ابوطالب هم وفات شو، پاک خدای (ج) په کوچنيوالي کې خپل حبيب يتيم کړ، او دهغه په مبارک وجود کې يې خپله خدايي څرګنده کړه، هغه حضرت:

خلوت: ګلن و. چې قرآن کريم دپاک الله (ج) له لوري دحضرت جبرئيل امين په واسطه آيت آيت پرې نازل شو، مبارکه آيتونه د «درويشتو» کلونو او پنځو کې پر حضرت محمد (ص) باندې نازل شول او خپله حضرت محمد (ص) هم په خلوت کلي کې دپېغمبرۍ سپېڅلې دندې له مبعوث شو، په ښو روايتونو او دليکوالو په ليکنو کې هم داسې راغلي دي، کله چې حضرت محمد (ص) دخالق متعال له پلوه

دغه عظيم امر ته موظف شو او داسلامي شريعت داحکامو تبليغ دلنده وربه غاړه شوه، نه زياتو ستونزو او کړاوونو سره مخامخ شو، ځکه چې له دومره پېغمبرانو سره لاس اوګريوان وه چې د حق او حقيقت داورېدو له پاره يې امکانات نه درلوده، لو همدغه علت او موجب و، چې دالهي رسالت او آسماني لارښوونو پروړاندې ځنډونه پيدا کېدل او هغه دې مختلف مخه نيول کېده، آن تر دې چې خپلو کفار د حضرت محمد (ص) دنه منلو وړلو په تکل کې شول او هوښيار يې دغه الهي نور اودلاري څراغ چې ددوی دظلم او تيري دمخنيوي له پاره نازل شوي وه له منځه يوسي، خو الهي حکمت

او تقديرداسې ته و. بلکې په خپله هغه کسان يې چې دغه مبارک دلاري ځنډګر غيدل دزمانې په تيرېدو سره دخپلو اعمالو اوناروا چارو په سزا ورسول او پاتنځوي ځيني داسلام دسپېڅلي دين ريښتيني پيروان شول، حضرت محمد (ص) له کوچنيوالي څخه ډېر هوښيار او ښو اخلاقو ته پاملرنې او تو ځواني له په رښتو سره يې سوداګري پيل کړه: بي بي خديجې، خپلې دسوداګرۍ چارې دغه مبارک ته وسپارلې، بيا وروسته يې واده هم ورسره وکړ حضرت محمد (ص) داکار په دومره امانتدارۍ، رښتينوب او صداقت سره ترسره کړ چې دامين لقب يې خپل کړ او په عربو کې په امين مشهور شو، بيا ورزسته يې دعبادت له پاره د «حرا» غار څخه ته غوره کړ او په همدغه ځای کې دجبرئيل امين په واسطه لومړنی پنځه آيتونه د «اقرا» په نوم وراندې نازل شول چې له هغه سره سم جناب حضرت محمد (ص) ته داسلام ستر لارښود او روښانه پيغمبر دپوالله (ج) دعبادت کولو له پاره ددعوت سره دنده وربه غاړه شوه او جناب رسول اکرم (ص) دپاک الله (ج) له حکمونو سره سم ددعوت کار پيل او دلاوند لرروښنی شپې يوړي يې دغه عظيم مسووليت په ښه توګه پرمخ يوړ او داسلام نوريې په ټوله نړۍ کې خپور کړ، نو ځکه چې اوس هم دا دهر مومن مسلمان او په تېره بيا علماوو کرامو مسووليت دی چې په ګردې بشري نړۍ کې داسلام مبين دين له ددعوت چارې پرمخ يوسي او دجناب حضرت محمد (ص) په نقش قدم باندې پرمخ ولاړ شي ترهغو چې دنيوي او اخروي نېکمرغي يې په برخه شي.

خلکو ته د کار د زمينې د برابرولو او د کورنيو توليداتو د پراختيا پر مټ اقتصاد وده کوي

کارګران او بزګران دټولنې په سوکالۍ او پرمختګ کې زښته ډېر رول لري او له دې حقيقت څخه څوک سترګې نه شي پټولای. په افغانستان کې دجګړو د دوام له امله توليدي فابريکو او دکرنې کاروبارونو او ځمکونه ډېر زيانونه ورسېدل او په پايله کې کارګران او بزګران ورګارشول چې دا تري ترن پورې دوام لري او بايد، چې دغې کړغېړنې پديدې ته دپای ټکی وکړول شي په دې اړه هېواد ورځپاڼې دافغانستان دکارګرانو دملي اتحاديې له دويم مرستيال غلام علي (بريال) سره مرکه کړې، چې تاسې درنو لوستونکو ته وړاندې کېږي.

پوښتنه دافغانستان داقتصادي ودې لپاره بايد څه وکړو؟

ځواب کارګرانو ته دکار د زمينې برابرولو او له لارې اقتصادي پرمختيا منځ ته راتلای شي، دافغانستان دکارګرانو او کار کوونکو ملي ټولنه په دې اند ده، چې په هېواد کې له اقتصادي پلوه بنسټيزې چارې ترسره شي، چې دغه کارونه په ځانګړې توګه دکرنې دميکانيزه کولو لپاره، داوبو دمهارولو او همدارنګه دصنعتونو دجوړولو لپاره او هغو فابريکو او کارخانو، چې کلونه کلونه يې په هېواد کې فعاليت لاره او اوس له فعاليت څخه لوېدلې دي دهغو دفعالولو او بيارغاونې لپاره او همدارنګه دکانونو دېوه منظم پلان له مخې دهغو دراسپړلو لپاره بايد کار وشي. بله ډېره مهمه مسئله چې تر اوسه پورې په افغانستان کې له ده آواره شوې، هغه داده، چې دغيررسمي اقتصاد، چې په هېواد کې هيڅ عايد نه هغه څخه نه ترلاسه کېږي: هغه د دست فروشانو او پلورونکو ستونزو ده چې دغه بې وزلي کسان دهېواد په بېلابېلو ښارونو کې په کار بوخت دي، خو له بده مرغه، چې دولت د دوی دستونزو دلرې کولو لپاره پاملرنه نه ده کړې او يا دغالونيت خوا ته يې نه دي بولي د

دوی دغالونې کېدو له لارې د افغانستان حکومت په ميليونونو افغانۍ عايد ترلاسه کولای شوای

او همدارنګه دماليانو دمنظم راټولولو له لارې، ترڅو شېبې، چې موږ ګورو په ګمرکاتو کې نورمالونه، چې له بهر څخه راوړل کېږي دهغو لپاره دماليې دراټولولو تنظيم شوې کارونه نه دي ترسره شوي دافغانستان دکارګرانو اتحاديه په دې اند ده، چې که چېرې دولت ذکر شويو مسئلو ته پاملرنه وکړي: انشاء الله افغانستان به د يو خپلواک او پرخپلو پښو د دريدلي اقتصاد خاوند شي.

پوښتنه دکارګرانو دوزګارتيا دلرې کولو لپاره کومه لاره غوره بولئ؟

ځواب دا يو تريخ واقعيت دی، چې په افغانستان کې په ميليونونو کسان وزګار دي او د وزګارتيا د ستونزې نه امله په بېلابېلو فسادونو کې ښکېل شوي دي، چې له هغې جملې څخه يوه طبقه هيروين څکوونکي دي، چې دېښار په هره برخه کې چې وګورئ ليدل کېږي، يا هغه کسان، چې په افغانستان کې په ځان وژونکو او انتحاري او انفجاري عمليو لاس پورې کوي دابولي ستونزې نه وزګارتيا څخه زېږيدلي دي، که چېرې د افغانستان دولت منظم او مشخص پلان په تيره بيا دکار او ټولنيزو چارو وزارت او همدارنګه سکتوري وزارتونه ورځ او له مخې يې اقدامات وکړي، هغه زا بدمرغی او ناخوالې به له منځه يوړلای شي. دولت بايد يوه هراړخيزه ستراتيژي دوزګارتيا دستونزې دله منځه وړلو لپاره جوړه کړي

او دا خبره له امنيت سره تړلې ده، که چېرې امنيت او دکارزمينه خلکونه برابره کړای شي، موږ په دې اند يو، چې په دې توګه ستونزې له منځه تللی شي. دکارګرانو او کارکوونکو ملي اتحاديې له کلونو راهيسې خپلې دغه غوښتنې دولت ته ورکړې دي

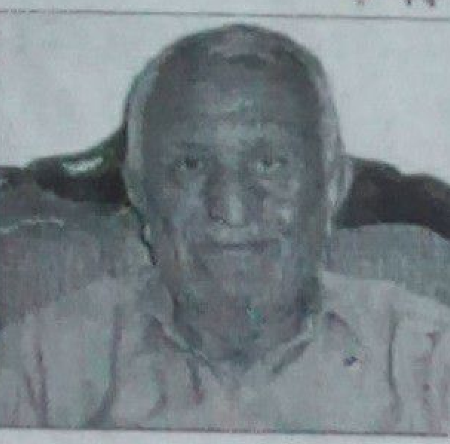

ښاغلی غلام علي بريال

موږ هيله من يو، چې نوی دولت به په دې باندې بريالی شي، چې يوه ځانګړې ستراتيژي دوزګارتيا او نا امنۍ دله منځه وړلو لپاره ولري، دولت اوس په دې اړه کار کوي که چېرې دغه چارې ترسره شي، نو افغانستان او خلک به يې نېکمرغه او يو ژوند کې بريالي شي

پوښتنه اوس دکارګرانو وضعيت په څه حال کې دی؟

ځواب دکارګرانو ملي اتحاديه اوس په دې اړه ده، چې کارګران په ناوړه او انديښمن حالت کې دي، په دې مانا، چې تر دغې شېبې، چې سره خبرې کوو يوه کاره منظمه زړه سواندې کابينه، چې ورته چټکه اړتيا ده، بايد چې پارلمان ته ورپېژندل شي او په وزارتونو کې هغه کسان، چې مسلکي، هېوادپال، پوه او زړه سواندي وي وزارتونو ته ورپېژندل شي او پر دندو پيل وکړي او بيا دکار کولو ځانګړې ستراتيژي ولري کېدای شي، چې افغانستان له کړکېچن او بحراني حالت څخه خلاصون ومومي. اوس کارګران په کابل او ولايتونو کې حيران او سرګردانه ګرځي او هره ورځ په لس ګونو زره کارګران په څوکونو کې ولاړ دي، چې ورته هيڅ ډول کاربه شته. زموږ په اند دکار اوسنی قانون؟ چې دپياکتنې خوانه ځي په دې کې دکارګرانو دژوند دپه کولو او دکار دزمينې دبرابرولو لپاره بايد مواد په کې ځای پرځای شي. موږ هيله لرو، چې دغه چارې په کراره کراره ترسره شي

پوښتنه دکارګرانو داقتصادي ودې لپاره ستاسې غوښتنه له نوي دولت څخه څه ده؟

ځواب دکارګرانو ملي اتحاديه له نوي دولت څخه غوښتنه لري، چې کارګرانو ته دې دکار زمينه برابره کړای شي او که چېرې دولت دغه کار، ونه کړي لکه ډيلونو او سړکونو جوړول او همدارنګه کانونه راونه سپړل شي او داوبو اوبرېښنا بندونه جوړ نه کړای شي، موږ به له دغو پرابلمونو سره، چې ورته مې کوټه ونيوله منځ وسو نو زه ډېر هيله داده، چې نوی دولت

، چې دښاغلي محمد اشرف غني په مشرۍ رامنځ ته شوی دی موږ عملاً ورڅخه کارګرانو ته دکار دزمينې برابرول غواړو

هېواد - نوري

د ملي پروژو کنټرول او پياوړي مديريت سخته

په برخه کې پر نورو بانديې انسکا کولو څخه را ووځو جمهور رئيس غني ژمنه کړه چې د فوايد عامې وزارت دې د پروژو او دهغو د مالي سرچينو مديريت رامنځته کړي او ده دي لارې بايد د سړک جوړولي قيمت راټيټ او کيفيت يې لوړ شي. ځکه افغانستان په اوسنيو شرايطو کې د لوړو قيمتونو توان نه لري. موږ د ښاغلي ونسشر ددغه پلان نود هرکلی کوو. هغه به له دې وروسته دغه پلان له مخې د انجيری په ډګر کې کلاوونه هم تشخيص کړي، ځکه څه موده وړاندې يې د هېواد د رغنيزو شرکتونو له ګيو استازو سره په ليده کې له هغوی په

ګله وکوښتل چې مسلکي انجنيران په ګوته کړي. ځکه تر اوسه پورې مسلکي او نامسلکي کس د رغنيزو شرکتونو اجازه ليکونه اخيستي وو او کله به چې د پروژو مرستو پر مټ کومې پروژې را وابستل شوې، نو تر لاسه کولې به يې او بيا به يې پرېښل شرکت پلورلي. دا ډول شرکتونه په هېواد کې زښته ډېر دي او په پام کې ده چې حکومت به يې چاڼ کړي او هغه ملي شرکتونه به د سيالۍ ډګر ته را وړي چې د سترو پروژو د پلي کولو وس او وړتيا ولري. په همدې هيله ولسمشر ته په دغه پلان او د هېواد په نورو چارو کې د برياوو دعا کوو

د جرمني لښکر هم په هدفمنو

لو د هغوی پر ځنځيونو هوايي بريدونه کوي په جرمني کې له کلونو راهيسې پر دې بحث روان دی: چې د دغه هېواد لښکر او استخباراتي سازمان د بې پيلوټه الوتکو په برغلونو کې څه ډول ونډه لري. په افغانستان کې د ناټو په مشرتوب ترسره ماموريت تر ۱۲ کلن جنګ وروسته پای ته رسېږي. په دغه ماموريت کې د جرمني د لښکر برخه زره عسکر وو په راتلونکي غير جنګي ماموريت کې چې د جنوري مياشتې پر لومړۍ نېټه به د «ټينګه ملاتړ» په نوم د افغان امنيتي ځواکونو د روزنې او سلامشورو په موخه پيل شي جرمني به ۸۵۰ عسکر ولري

استخباراتو اداري (بي ان ډي) موافقه کړې وه چې د يوه سخت خطر په موجوديت کې، کېدای شي چې په راټولو شويو معلوماتو څخه په «هدفمنو وژنو» کې کار واخيستل شي. بيلا ورځپاڼه په ۲۰۱۱ م کال کې د جرمني د استخباراتو اداري د يوه راپور په حواله، چې د طالبانو د قوماندان قاري يوسف په اړه وو ليکي: «له دغو معلوماتو څخه په هدفمنو وژنو کې د متقابل بريد پايکې په مقابل کې کار اخيستل جواز لري.» پر دې سربېره د جرمني دبهرنيو استخباراتو د قاري يوسف د ځای پيدا کولو په مخه يو شمېر تليفوني شمېرې هم د هغوی په اختيار کې ورکړې وې. د افغانستان او پاکستان پر فضا کلونو راهيسې د امريکا هوايي پوځ الوتني کوي او پر وسله والو بليګو

افغان اعلانات

چهار سپرده شرطنامه را ملاحظه نمايند

5842

◊ ◊ ◊ ◊

رياست معارف شهر کابل غرض تدريس شاګردان ليسه دوغ اباد به يک درېند حويلی که حداقل 10 اطاق ويا بيشتر از آن داشته باشد ضرورت دارد. اشخاصيکه درساحه نواباد دوغ اباد همچو تعمير داشته باشند وطور کرايه بدهند درخواست های خويش را ازنشراعلان الی بيست ويک روز کاری به مديريت عمومی تهيه وتدارکات رياست معارف شهرکابل واقع سرای غزنی کارته چهار سپرده شرطنامه را ملاحظه نمايند 5843

◊ ◊ ◊ ◊

شرکت مختلط وسهامی افسوتر مقدار اهن باب ساماں الات وپرزه جات داغمه ومستعمل مراده جات خويش را ازطريق ليلام بفروش ميرساند. اشخاص حکمی وحقيقی واجد شرايط که خواهش خريداری اجناس مذکور را داشته باشد خود ويا نماينده قانونی خويش رأساعت 30: 9 قبل ازظهر روز 1393/10/17 به دفتر آمريت عمومی تخنيکی يک افسوتر واقع حصه اول خيرخانه مراجعه نمايند تضمين اخذ ميګردد 5841

◊ ◊ ◊ ◊

يک جلد پاسپورت نمبر 00181462 به اسم حبيب الرحمن فيض مفقود ګرديده ازاعتبارساقط است

◊ ◊ ◊ ◊

يک جلد پاسپورت کمپيوتری داری نمبر 5-0253691 به اسم عبدالوحيد رسولی ولد نورمحمد مفقود ګرديده از اعتبارساقط است

◊ ◊ ◊ ◊

يک جلد جواز سير موتر پليت 2134 خوست به اسم محمد رسول ولد محمد حسن مفقود ګرديده ازاعتبارساقط است

◊ ◊ ◊ ◊

يک جلد جواز نمبر 196 به اسم شرکت خدمات توريستی نجيب الله محمدی در مسير راه کندهار کابل مفقود ګرديده ازاعتبارساقط است

- حرکت از اداره سرک الی چهل ستون ورګشت موتر استاته
- حرکت از اداره ايستګاه عيسی خيل پغمان رفت وبرګشت موتر استاته
- حرکت از اداره الی کمپنی کمپنی رفت وبرګشت موتر استاته
- حرکت از اداره قابيني های ريشخور رفت وبرګشت موتر کاستر
- حرکت از اداره پل خشک قلعه نو موتر کاستر

خط السير طور دقيق درشرطنامه ذکر است موسسات وشرکت های ترانسپورتی ومسافربری راحستر شده که خواهش قرارداد الرا داشته باشند درخواست های خويش را ازانشراعلان الی بيست ويک روز به آمريت تهيه وتدارکات تسليم نموده شرطنامه را در سی دی اخذ نمايند. ادرس: اداره ملی ستخرد انسا سرک کابل جلال اباد سرک نو همجوار رياست افسوتر شماره تماس 0752041446 5848

◊ ◊ ◊ ◊

يک جلد سنه 2453 کرائی مربوط رهنمای مبريکت دارنده جواز 3638 مورخ 92/12/14

واقع دوصد فاميلی رحمن مينه مربوط ناحيه هشتم به اسم حاجی عين الدين ولد حاجی امير الدين مفقود ګرديده ازاعتبارساقط است

◊ ◊ ◊ ◊

رياست معارف شهر کابل غرض تدريس شاګردان ليسه دوغ اباد به يک درېند حويلی که حداقل 10 اطاق ويا بيشتر از آن داشته باشد ضرورت دارد اشخاصی که ساحه ناحيه سيزدهم داشته باشند وطور کرايه بدهند درخواست های خويش را ازانشراعلان الی بيست ويک روز کاری به مديريت عمومی تهيه وتدارکات رياست معارف شهرکابل واقع سرای غزنی کارته

که حداقل 5 اطاق ويا بيشتر از ان داشته باشد ضرورت دارد. اشخاصی که ساحه نهٔ کارته نو همچو تعمير داشته باشند وطور کرايه بدهند درخواست های خويش را ازنشراعلان الی بيست ويک روز کاری به مديريت عمومی تهيه وتدارکات رياست معارف شهرکابل واقع سرای غزنی کارته چهار سپرده شرطنامه را ملاحظه نمايند 5852

◊ ◊ ◊ ◊

يک جلد پاسپورت نمبر 00183231 سياحتی به اسم الحرګل ولد دين ګل مفقود ګرديده ازاعتبارساقط است

◊ ◊ ◊ ◊

يک ورق تعرفه تشخيصيه مالياتی به اسم رستورانت حاجی محمد حسين واقع مکروريان اول مفقود ګرديده ازاعتبارساقط است

◊ ◊ ◊ ◊

رياست ګمرک کابل درنظر دارد به تعداد 13 قلم اموال مختلف انواع ضبطی خويش را درهنګر های رياست ګمرک کابل موجود ميباشد درمحضر هيات مختلط ليلام نمايد. اشخاصی که خواهش خريداری آنرا داشته باشند ميتوانند بتاريخ 1393/10/15 روز دوشنبه ساعت ده بجه جهت اشتراک ليلام در رياست ګمرک کابل حاضر باشند تضمين اخذ ميګردد 5850

◊ ◊ ◊ ◊

اداره ملی ستخرد بخاطر انتقال کارمندان خويش برای سال مالی 1394 درهفت مسير که قرار ذيل است

- حرکت از اداره سرک نو الی سياه سنګ رفت وبرګشت موتر استاته
- حرکت از اداره سرک نو شيوکی بالا ازمسوری رفت وبرګشت موتر استاته

کميسيون مستقل حقوق بشر افغانستان به خدمات انترنتی برای ده دفتر ساحوی وولايتی خويش در ولايات کندز، ګرديز، بدخشان، دايکندی، باميان، غور، ارزګان، فارياب، دفتر ساحوی کابل ودفتر مرکزی به سرعتهای مختلف با سرعت مجموعی 11MB/11MB مطابق مشخصات برای سال 2015 ضرورت دارد شرکت های داخلی وخارجی که خواهش ارائه خدمات را به نرخ نازل داشته باشند آفرهای خود را سربسته بعد از نشر اعلان الی 21 يوم کاری به منيجر عملياتی کميسيون واقع پل سرخ کارته سه سپرده شرطنامه ومشخصات را ملاحظه کرده ميتوانند. جهت معلومات ووضاحت بيشتر، داوطلبان علاقه مند ميتوانند در جلسه قبل از آفر ګشائی و مناقصه که بتاريخ 22/10/1393 ساعت 9 قبل از ظهر درسالون جلسات دفتر مرکزی کميسيون مستقل حقوق بشر افغانستان دائر ميګردد اشتراک نمايند. آفر ګشائی ومجلس مناقصه به تاريخ 1393/11/4 ساعت 9 قبل از ظهر در سالون جلسات دفتر مرکزی کميسيون مستقل حقوق بشر افغانستان صورت ميګيرد

◊ ◊ ◊ ◊

رياست محکمه ابتدائيه ولسوالی ورس ولايت باميان به اطلاع رضاولد محمدپناه ولديت حاجی عباس مسکونه آب تخت ولسوالی ورس ميرساند تاجهت دعوی حق العبدی قتل پسر محمدرحيم ولد محمدتقی ولديت تقی جان ازانشراعلان الی پنځه روز برياست محکمه ابتدائيه ولسوالی ورس ولايت باميان حاضر شود در غيرآن فيصله غيابی صورت ګرفته وانګاه حق شکايت را نخواهد داشت 5948

◊ ◊ ◊ ◊

يک جلد جواز به اسم شرکت لوژستيکی ميرث امپاير لمتد مفقود ګرديده ازاعتبارساقط است

◊ ◊ ◊ ◊

رياست معارف شهر کابل غرض تدريس شاګردان مکتب ابتدائيه داکتر ... به يک درېند حويلی

د پاکستان سره سوداګريزې ستونزې لا نه دي حل شوي

افغان سوداګر وايي چې اسلام اباد ته د جمهور رئيس محمد اشرف غني د سفر نه د يوې مياشتې په تېرېدلو سره لا هم پاکستاني چارواکو د افغانستان او پاکستان ترمنځ د ترانزيتي سوداګرۍ په برخه کې د يو لړ ستونزو د حلولو لپاره خپلې وعدې نه دي عملي کړې. ترڅو يوه مياشت وړاندې د جمهور رئيس غني پاکستان د خپل سفر په وخت پاکستاني چارواکو سره په دغه هېواد کې د افغان سوداګرو د ستونزو د حل لپاره يو لړ وعدې کړې وې. د افغانستان د سوداګرۍ او صنايعو د خونې مرستيال خان جان الکوزی وايي چې پاکستان ته د ښاغلي غني د سفر په وخت پاکستاني چارواکو د ۲۲ ساعتونو او ۴۸ ساعتونو په موده کې د يو شمېر ستونزو د

حلولو وعده کړې وه چې تراوسه لا هم پرې عمل نه دی شوی. خان جان الکوزی امريکا غږ سره په مرکه کې وويل چې پاکستان ته د جمهور رئيس غني د سفر وروسته افغانستان او پاکستان بولاړې د دواړو هېوادونو د سوداګرو لپاره د ويزې اسانتياوې برابرې کړې دي. ښاغلي الکوزي وويل «تراوسه دوی مسئلې يوه د پاسپورټ او ويزې مسئله ده چې د سوداګرو لپاره دواړو خواو حل کړې ده، او بله مسئله د جواز مسئله ده چې افغان سوداګرو ته يې په کراچۍ کې غوښته اوس جواز نه ښوولې او په نورو لږ لس مسئلو چې تعلق شوي وو دوی مسئلې يې حل شوې او پاتې نوري لا حل نه دي.» د افغانستان د

سوداګرۍ او صنايعو د خونې مرستيال وايي لږ لو عمده مسئلې چې د پاکستان له لارې افغان سوداګر ورسره مخ دي يوه يې د کراچۍ په بندر کې د افغان سوداګرو د مال د تشريح کولو او داګرامنيش مسئله ده چې اوس هم د پخلنو نه تر شلو ورځو پورې وخت اخلي او بله مسئله د کراچۍ د بندر نه تر پېښوره د افغان سوداګرو د مالونو په سر د زياتې کرايې مسئله ده چې يواځې د پاکستان د يوه ترانسپورټي شرکت له لارې دا مالونه انتقالېږي. ښاغلي الکوزي وويل: «په بازار کې د يو موټر کرايه ده دوه لکه ده موږ له پنځه لکه اخلي دا يو غلط ځای کې چې يې ټولو ځای کې په ترانزيتي اصولو کې دا نشته چې د بهرنيو سوداګرو د مالونو لپاره به يو قانون

جوړ وي او د خپلو خلکو لپاره به بل قانون.» د افغانستان د سوداګرۍ او صنايعو وزارت هم منلي چې د دواړو هېوادونو ترمنځ د سوداګرۍ په برخه کې ډېرې ستونزې هوارې شوې نه دي خو د هغې لپاره يوړي لا ورځې شته چې پاکستاني چارواکو يې افغان جمهور رئيس ته د هوارولو وعده کړې ده. ددغه وزارت ويند مسافر قوقندي امريکا غږ ته وويل چې هېڅ ژر به د افغانستان د سوداګرۍ او صنايعو د وزارت يو هيات د ستونزو د هوارولو په سر د خبرو لپاره پاکستان ته لاړ شي. ښاغلي قوقندي وايي چې اسلام اباد ته د هيات د سفر نېټه لا نه ده ټاکل شوې. هغه ووېل: «هغې چې موږ يې غوښتنې اوس هم د سوداګرۍ او ترانزيت په برخو کې

ستونزې شته دي، انشاالله باوري يم چې په راتلونکو ورځو کې به اسلام اباد ته د افغانستان د هيات د سفر وروسته دا ستونزې حل شي، ځکه چې پخپله د پاکستان صدراعظم نوازشريف د دغو ستونزو د هوارولو وعده کړې وه.» ښاغلي قوقندي وايي چې د پاکستان حکومت د افغان سوداګرو د ستونزو د هوارولو لپاره تر ۹۰ ورځو پورې موده ټاکلې چې لا هم ډېرې ورځې په مخ کې دي او هيله ده چې ستونزې به په دغه موده کې حل شي. د افغانستان د سوداګرۍ او صنايعو د خونې چارواکي وايي چې تاکل شوې دا هيات به په اوونۍ د روانې عيسوي مياشتې په يوولسمه او يا هم د جنوري په لومړۍ ورځ اسلام اباد ته لاړ شي. د پاکستان د سوداګرۍ وزير انجينر دستګير خان تېره اوونۍ په اسلام اباد کې خبريالانو ته وويل چې هېواد يې غواړي بل کال ته له افغانستان سره د سوداګرۍ کچه دوه چنده زياته کړي. پاکستان حکومت هيله لري چې افغانستان سره د سوداګرۍ په برخه کې ستونزې به د اپيکا د کميسيون له لارې حل کړي. د همدې له امله پاکستاني چارواکي د اپيکا د غونډې د جوړېدو غوښتنه کوي. د افغانستان او پاکستان ترمنځ د اپيکا کميسيون چې تر ډېره حده تخنيکي مسئلو په باب کار

کوي د دواړو هېوادونو ترمنځ د ترانزيت او سوداګرۍ په برخه کې د لاسليک شوي تړون اړتيا ته مخې جوړ شوی دی په افغانستان او پاکستان کې سياسي او امنيتي ستونزو دواړو هېوادونو ترمنځ په سوداګرۍ هم اغېزه کړې ده په اوس وخت کې افغانستان او پاکستان په ګډو کې د دوه نيم ميليارده ډالرو په ارزښت اګره ورکړه لري. افغانستان د سوداګرۍ او صنايعو وزارت وايي چې تر دوش فيصدو پورې يې پاکستان ته صادرات زيات شوي دي. دا وزارت وايي چې د دواړو هېوادونو ترمنځ د رسمي سوداګرۍ سربېره هر کال تر اوه سوه ميليونو ډالرو پورې د قاچاق له لارې هم راکړه ورکړه ترسره کېږي

ketabton.com - The Digital Library

هېواد

HEWAD DAILY

سياسي - اقتصادي ورځپاڼه

چهارشنبه د ۱۳۹۳ ل د مرغومي ۱۰ مه د ۱۴۳۶ ق د ربيع الاول ۹ مه د 31/12/2014

په کرمي ايجنسي کې ښوونځي سوځول شوي

وسله والو پرون سهار په کرمه ايجنسي کې دوو ابتدايي ښوونځيو ته په داسې حال کې اور واچاوه چې چارواکو د وسله والو د حملو د ګواښونو له امله د زېږ رخصتۍ تشخولي دي. په کرمه کې وسله وال طالبان د شيعه ګانو پر ضد جګړو کې ښکيل دي او په دې سيمه کې له اوږدې مودې راهيسې شخړې روانې دي. د کرمي ايجنسي يوه چګ پوړي چارواکي امجد علي خان فرانسپرس آژانس ته وويل: حمله کوونکو د ښوونځيو سړونه، څوکۍ، کتابونه او لوازم راوېستل، تېل يې ورباندې وپاشل او اور يې ورته کړ ده وويل، د ښوونځيو ټول استاد له منځه وړل شوي او ودانيو ته زيان اوښتي دي تر اوسه کومې ډلې د دغه عمل مسوليت نه دی منلی. خو خان وايي، دا د طالبانو کار دی. دا چې ښوونځي د ژمي د رخصتيو لپاره تړل شوي، په حملو کې چانه مرګ ژوبله نه ده اوښتې.

د افغانۍ پېر او پلور

پرون له غرمي مخ کې د کابل په شهزاده سراي کې افغانۍ د بهرنيو اسعارو په وړاندې په دې ډول بدلېده

د امريکايي ډالر	پېرودل په 58/30 افغانۍ	پلورل په 58/35 افغانۍ
د انګليسي پونډ	پېرودل په 90/80 افغانۍ	پلورل په 90/90 افغانۍ
د يوه يورو	پېرودل په 70/80 افغانۍ	پلورل په 70/90 افغانۍ
د سعودي ريال	پېرودل په 15/45 افغانۍ	پلورل 15/50 افغانۍ
د اماراتو د درهم	پېرودل په 15/85 افغانۍ	پلوريږه 15/90 افغانۍ
زر پاکستاني کلدارې	پېرودل په 573 افغانۍ	پلورل په 574 افغانۍ
زر هندي کلدارې	پېرودل په 930 افغانۍ	پلورل په 940 افغانۍ
او زر ايراني تومانه	پېرودل په 16/30 افغانۍ	پلورل په 16/35 افغانۍ

«په ايران کې دې د افغان کډوالو ستونزې حل شي»

مظاهره چيانو له افغان حکومته هم وغوښتل چې له ايران سره دې په دوستانه اړيکو له سره غور وکړي او هرڅومره چې ژر کېداى شي په ايران کې د افغان مهاجرو ستونزې حل کړي.

په کابل ښار کې لسګونو تنو د ايراني چارواکو له خوا په دغه هېواد کې افغان کډوالو سره د ناوړه چلند په غبرګونه کې مظاهره وکړه. مظاهره چيانو چې د عدالت او برابرۍ نارې وهلې له ړنګوالې ټوټې او افغان حکومت نه وغوښتل چې په افغان کډوال وژل شوي دغه شان په ټلويزيون رسنيو کې يو شمېر داسې ويډيوګانې خپرې شوې چې افغان کډوالو ته په کې سپکاوى شوى دى. د ايراني چارواکو دغه چلند د افغانانو غوسه راوپاروله او په غبرګون کې مظاهره وکړه. مظاهره

ايران کې د افغان کډوالو د ستونزو په حل کې کومکې ګامونه واخلي. په دې وروستيو کې په ټولنيزو رسنيو کې داسې ويډيوګانې خپرې شوې چې له افغان کډوالو سره د ايراني چارواکو ناسم چلند په ګوته کوي. مظاهره چيانو چې شمېرې لسګونو تنو ته رسېده لوحې او شعارونه يې له ځان سره لېږدول، ايراني چارواکو ته په خطاب کې يې وويل چې تورپېرس کړي، انسانيت سرحد نه لري او تبعيض ګناه ده. مظاهره چيانو پرون له صدارت څلورلارې څخه مظاهره پيل کړه او د ايران سفارت مخ ته د يوه اعلاميې پرېکړه ليک په لوستلو سره پای ته ورسېده. پاد پرېکړه ليک چې مدني ټولنو د يوه شمېر فعالو او مستقلو ځوانو له خوا ولوستل شو په يوه برخه کې داسې راغلي: «ايراني چارواکي دې هغه مقامات او ايراني سرتېري چې له افغان مهاجرو سره په ناوړه چلند تورن دي ژر ونيسي، او مدني او قضايي ارګانونو ته معرفي کړي، ړنګوالي پولنه په ځانګړي توګه د کډوالو په چارو کې د ملګرو ملتونو عالي کميشنري بايد په ايران فشار راوړي چې پاد حکومت په ايران کې له افغان مهاجرو سره د ناوړه چلند مرتکبين ته سزا ورکړي» په دې وروستيو داسې راپورونه خپاره شول چې د ايران په اصفهان کې دري تنه چيلو نه ايراني حکومت وغوښته وکړه چې د مهاجرت په برخه کې ټول نړيوال کنوانسيونونه مراعت کړي او د افغان مهاجرونه څورولې نه دې لاس واخلي. مظاهره چيانو له افغان حکومته هم وغوښتل چې له ايران سره دې په دوستانه اړيکو له سره غور وکړي او هرڅومره چې ژر کېداى شي په ايران کې د افغان مهاجرو ستونزې حل کړي. د مظاهرې يوې ګډونوالې نيلا احمدي خبريالانو ته وويل: «موږ د ملي وحدت له حکومته غواړو هرڅومره چې ژر کېداى شي په ايران کې د افغان مهاجرو د ستونزو د حل په هدف ځانګړي تدابير په پام کې ونيسي، ځکه دوى په ايران کې په ناوړه حالت کې ژوند کوي» د راپورونو پر اساس دا مهال څه باندې درې ميليونه افغان کډوال په بهرنيو هېوادونو کې اوسېږي، چې نږدې يو نيم ميليون يې په ايران کې ژوند کوي. وخت ناوخت داسې راپورونه راخپرېږي چې ايراني چارواکي له افغان مهاجرو سره ناوړه چلند کوي. کارپوهان په دې باور دي چې افغان حکومت دې بايد د مهاجرو د راستنولو لپاره ملي ستراتيژي جوړه کړي، څو ټول افغان مهاجر چې دا مهال په بهر کې په ناوړه وضعيت کې ژوند کوي هېواد ته راستانه شي

«د ملي پروژو کنترول او مديريت ...

په تېرو ۱۳ کلونو کې د انجنيرۍ پر بنسټيزو ظرفيتونو چې د سرکونو د ساتنې او څارنې او د پروژو د مديريت په برخو کې ورته اړتيا ده، کار نه دی شوی. جمهور رييس غني د عرضې او تقاضا ترمنځ اړيکې ته د اشارې په توګه کې څرګنده کړه چې د فوايد عامې او لوړو زده کړو وزارتونو ترمنځ بايد قوي همغږي موجوده وي او داسې يو چوکاټ رامنځته شي چې له مخې يې کاري ځانګړي وسنجول شي او ياد کابل پوليتخنيک پوهنتون او د کابل پوهنتون د انجنيرۍ پوهنځي د ۲۰ پېرۍ د اړتيا له مخې خپل نصاب عيار کړي. جمهور رييس زيګار وکړ چې افغانستان بايد د دغه کليدي وزارت له لارې ثروت ترلاسه کړي چې د دغه کار لپاره د سړک جوړونې د څرګندو ستندردونو موجوديت ته اړتيا ده. جمهور رييس محمد اشرف غني ټينګار وکړ چې موږ بايد د پروژو د پلان جوړونې، ډيزاين او عملي کولو په برخه کې پر لوړو باندې ته اتکا کولو څخه راووځو. جمهور رييس غني زياته کړه چې د فوايد عامې وزارت دې د پروژو او د هغو د مالي سرچينو مديريت رامنځته کړي او له دې لارې بايد د سړک جوړونې قيمت راټيټ او کيفيت يې لوړ شي ځکه افغانستان په اوسنيو شرايطو کې د لوړو قيمتونو توان نه لري.

اعلان فاتحه

سيد اقبال سادات وسدير راميي مقيم در خارج سيد مسعود وسيد نعيم سادات سيد صميم سادات فرزندان سيد عطا برادر و سيد بصير وسيد فتاح برادرزاده ها داکتر عبدالغفار وقوماندان ګلاني پسران "کاکا" ، طارق جمشيد خان آمر وزارت داخله دامادها، محمداماني کريمي مدير عمومي رياست عمومي منابع آزادي وزارت اطلاعات وفرهنګ خسربره، انجنير عبدالشکور دوالي رييس نظارت وزارت آب وبرق پسرماماى خانم، ډګروال متقاعد شيرآغا عبدالواحد صمدي وبرياني بلوچ مدير تصدي هاى وزارت ماليه فضل احمد سرمعلم مکتب ليسه شهرکه باجه ها، جنرال محمدبقائي، خسر احمدضيا بقائي و احمدنويد بقائي حاجي عبدالودود خسربره هاى پسر محمدهارون کارمند کمپني روشن ډګروال حفيظ الله آمر قوماندانى عمومي لوستيک پسران باجه ، ابطال کارمند روشان ، نويد معاون اداري رياست اداره انکشاف شهري ، رومان نماينده فروشات روشان پسران خسربره ، شهلا کارمند وزارت صحت عامه فرمانه بقائي سادات معلم ليسه نسوان بي بي سارا عروسان، سيماعثماني کريمي داکتر صحت رواني روناعثماني کريمي مدير عمومي رياست تفتيش وزارت تجارت نسبت وفات ډګروال متقاعد سيدرضا سادات که جنازه قبلاً بخاک سپرده شده به اطلاع دوستان رسانيده ميشود که امروز چهارشنبه مورخ ۱۰ جدي فاتحه مردان درمسجد کويتي وفاتحه زنانه درصالون کويتي واقع کولای پارک، حصه اول خيرخانه ازساعت يک ونيم الی سه ونيم بعدازظهر ګرفته ميشود دوستان مطلع باشند

وجيبه ملی تمام رسانه ها بازتاب رشادت ، دليری وشجاعت نيروهای ...

وتامين امنيت دو انتخابات توسط نيروهاي امنيتي افغان اين توانمندی قوای مسلح ونيروهای امنيتی کشور را در تامين امنيت به اثبات رسانيده است مسوولان رسانه ها از اينکه به تاريخ يازدهم جدی قوای امنيتی کشور به صورت مستقلانه از استقلال وتماميت ارضی کشور خويش دفاع وحراست می نمايند ، حمايت نموده بازتابی رشادت ودليری های نيروهای افغان را که در حقيقت فرزندان صديق وقهرمان کشور اند وجيبه ملی ودينی خود خواندهآماده ګی شان را درتجليل هر چه با شکوه تری اين روز اعلام نمودند

نړيوالو ورځپاڼو ته کتنه

FP

«افغانستان يوازې نه پرېږدو»

ريالرو لوبديځو ورځپاڼو بيا هم په افغانستان کې د امريکا په مشرۍ د نړيوال ائتلاف د جنګي ماموريت د پای ته رسېدو په اړه مقالې او مطالب خپاره کړي دي.

واشنګټن پوسټ ليکي په افغانستان کې د ناټو ۱۳ کلن جنګي ماموريت د يکشنبې په ورځ په رسمي ډول پای ته ورسېد. نوموړې امريکايي چارواکو زمنه وکړه چې د افغانستان په ناامنه جګړه کې به بيا هم نړيواله ټولنه د افغانستان د يوه ناعتماده شريک په توګه پاتې وي. واشنګټن پوسټ په دې برخه کې په افغانستان کې د ناټو ځواکونو د عمومي قوماندان جنرال جان کمپبل خبره راخستې چې وايي: «موږ افغانستان يوازې نه پرېږدو» ټاکل شوې ده چې جنرال کمپبل به په افغانستان د ناټو د نوي ماموريت مشري هم پرغاړه ولري. په افغانستان کې د ناټو د جنګي ماموريت د ختمېدو په اړه ونسټن اوباما ويلي، د افغانستان جګړه په مسولانه توګه پايته ورسېده خو نوموړي بيا هم افغانستان له خطرونو ډک هېواد بللی دی.

تېر لوېديځ او د راتلونکې په اړه مو ورته هيلې وکړې. موږ به چلو اړيکو چې د اعتماد، دوستۍ او مشترکو ګټو پر بنسټ دي، وپالو. ورځپاڼې په افغانستان کې د ناټو نوي روزونکي ماموريت په اړه د ناټو د يوه بل لوړ رتبه قوماندان خبره نقل کړې چې ويلي: اوس د نوي باب د نيکلو وخت رسېدلی دی. انډيپنډنټ د افغانستان د ملي امنيت د سلاکار محمد حنيف اتمر په حواله ليکي، افغان او د ائتلاف پرسونل د افغانستان د روښانه راتلونکي او په پرې کې د سولې لپاره خپله ونډه ورکړې ده

او هغوی ته په سلا مشورو متمرکزوي دوهم دا چې امريکايي ځواکونه به د افغان سرتېرو د روزنې سربېره د تروريزم ضد محدود عمليات هم ترسره کوي. خو ورځپاڼه وايي، ناټو به داسې حال کې په افغانستان خپل جنګي ماموريت ختموي چې دا هېواد اوس هم د سياسي ناکرارۍ ښکار دی، ځکه د پاسه درې مياشتې کېږي چې اشرف غني د نوي ولسمشر په توګه کار پيل کړی خو تراوسه يې د کابينې درک نه لګي.

ټايمز خو ټايمز ورځپاڼې بيا د افغانستان اوسنيو شرايطو او راتلونکي ته انديښنه څرګنده کړې ده. ورځپاڼه وايي، نړيوال ځواکونه په داسې حال کې خپل جنګي ماموريت پای ته رسوي چې طالبانو يو شمېر سيمي نيولي او داسې انديښنې هم شته چې کېداى شي افغانستان بيا د ترورستانو په خوندي پناه ځای بدل شي. ټايمز په دې

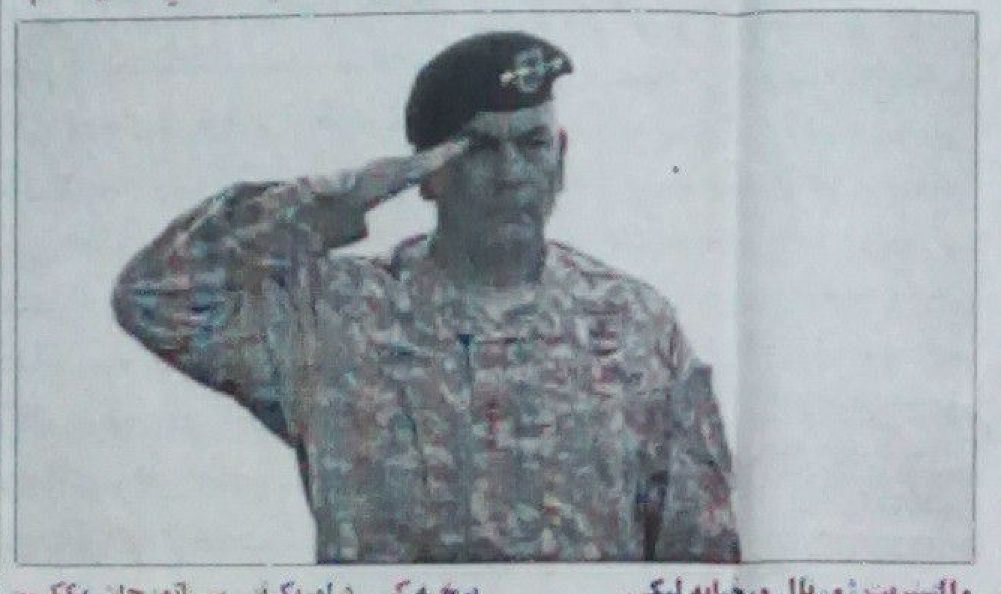

انډيپنډنټ انډيپنډنټ ورځپاڼې هم په افغانستان کې د ناټو د جنګي ماموريت د پايته رسېدو موضوع راخيستې ده. ورځپاڼه په افغانستان د ناټو د عمومي قوماندان په حواله ليکي په ګډه مو د افغانستان خلک له

والسټريټ ژورنال ورځپاڼه ليکي په افغانستان کې د ناټو نوي ماموريت چې له تخنيکي ملوه د روزنې مسرمداشت په ۳۱ پيلېږي، دوه اړخه لري د قاطع ملاتړ په نامه دا ماموريت به د افغان ځواکونو په روزنې

برخه کې د امريکايي سناتور جان مکين خبرداري راخستی چې وايي، که نړيوال ځواکونه له افغانستانه ووځي نو کېداى شي دا هېواد په يو بل عراق بدل شي

مسکو او کابل د پوځي تخنيک پر تړون کار کوي

د افغانستان لپاره د روسيې د جمهور رييس ځانګړي استازي کابلوف وايي، چې هېوادونه يې له افغانستان سره د پوځي تخنيک په برخه کې د همکاريو تړون پر مسوده کار کوي. خو دا چې افغان تيکر ته به وسلې هم ورکړي څه يې نه دي ويلي. د افغانستان لپاره د روسيې د جمهور رييس

اړه رسيو ته معلومات ورکړل شي. کابلوف د هغې پوښتنې په ځواب کې چې آيا مسکو به لاره ناټو د افغانستانه د ناټو ځواکونو له وتلو وروسته د کابل حکومت په اختيار کې وسلې ورکړي؟ وويل «که خبره د وسلو په برخه کې وي، په افغانستان کې اوس په کافي اندازه وسلې شته

باید وشي. د افغانستان لپاره د روسيې ځانګړي استازي ضمير کابلوف، د هغې پوښتنې په ځواب کې چې روسيه به د افغان امنيتي ځواکونو د ملاتړ لپاره څه هېواد ته خپل لښکر ولېږي؟ ويلي چې روسيه دې ته تياره نه ده چې افغانستان ته دې لښکر ولېږي. هغه زياته کړه: افغانستان ته به هېڅکله لښکر ونه لېږو. که نه نو دا به دې معناوي چې موږ په دغه هېواد کې جګړې ګټې لېوو» هغه زياته کړه: داسې هېواد ته چې د شوروي په پرله پسې عسکر لېږل او هر يوه يې دي، ولې باید بهرني عسکر وروليږل شي آيا دې ته ده چې هغوی وروژل او تحقير شي، چې د خپل هېواد امنيت پخپله خوندي کړي. دا د ستونزې د حل ډېره ښه او ارزانه لار ده. کابلوف دغه راز ويلي، چې روسيه به غواړي د تاجکستان- افغانستان سرحد ته برته سرحدي ځواک ولېږي. خو زياته کړه يې ده، چې مسکو تيار دی، له دوشنبې سره د هغې پيکي تهديد پر وړاندې ودرېږي. چې د افغانستان له سرحده تاجکستان ته متوجه ده ... تر هغه وخته چې د دوشنبې چارواکي وايي چې سرحد پخپله کنټرولولای شي. موږ تيار نه يو چې سرحدي ځواک هلته ورولېږو»

ولاديمير پوتين ځانګړي استازي ضمير کابلوف، له انټرفکس خبري آژانس سره په مرکه کې ويلي، چې پوځي چارواکي يې له افغانستان سره په پوځي تخنيک په برخه کې د همکاريو د احتمالي تړون پر مسوده کار کوي. هغه زياته کړه، چې دغه مسوده لا تياره نه ده او هر وخت چې تياره او قانوني به يې غوره کړه بيا به يې په

خو دا هم سيمه خبره نه ده چې د وخت په تېرېدو سره وسلې زړېږي» هغه زياته کړې، چې د وسلو د ايرلو خبره به بل تړون پورې اړه لري. دا چې د دغه تړون د پوځي تخنيک د همکارۍ تړون له مخې به روسيه له افغانستان سره څرنګه مرسته کوي، کابلوف وويل چې تړون کې به دا نه وي ذکر شوي چې په کومه برخه او څومره مرسته

«له مالي سرغړوونکو شرکتونو ...

راهيسې له مالي ورکولو ډډه کړې دي. دوی خپل بيلانس وړاندې کړی، خو ډېکس پېسو ورکولو ته حاضر شوي نه دي. اوس پر دې موضوع جدي کار روان دی، د دغو پېسو اندازه لېږ يو ميليارډ افغانيو زياته ده» د افغانستان د لويې څارنوالۍ چارواکي وايي، په دې تړ کې د هغو څلورو بهرنيو شرکتونو نومونه هم شته، چې ناټو ځواکونو ته يې اکمالات کول. دوی وايي دا چې ناټو ځواکونه د اکمالاتو رسوونکي شرکتونه له ماليې ورکولو معاف دي، خو دغو شرکتونو د ناټو له ارګانو اسنادو توکي افغانستان ته وارد

ترې نوی يې هڅولي چې په فساد کې د ښکېلو کورنيو او بهرنيو شرکتونو او اشخاصو پر وړاندې جدي مبارزه وکړي. د ماليې په وزارت کې د لويې څارنوالۍ موظف څارنوال غلام محمد کريمي وايي، په دې لړ کې يې پام کې ده چې له ۵۰ افغان شرکتونو نه کابو يو ميليارد افغانۍ ترلاسه شي. غلام محمد کريمي وايي، «د ۵ ترانسپورټي، سوداګريزو او صنعتي شرکتونه دي، چې له ۱۳۸۴ کال

چارواکي وايي: بهرنيو شرکتونو دغه اسنادي توکي په ازاد بازار کې پلورل او له افغان حکومت سره د شوي تړون له مخې ناوړه ګټه پورته کړې ده. دوی وايي، اوس له دغو بهرنيو شرکتونو د هغو توکو ټکس غواړي چې د ناټو په نوم يې له ماليې ورکولو پرته افغانستان ته وارد کړي او په ازاد بازار کې يې پلورلي دي. افغان ولسمشر اشرف غني د خپل ټاکنيز کمپاين او د لوړې کولو پر مهال له فساد سره د مبارزې ژمنه کړې وه. خو اوسنۍ وايي، په دې لار کې بريالیتوب به له لوړو او زورو ډک وي.

کندهار ولايت ته نوی

د مرستيال په توګه د باطلي شمسي کوماندانه برخای او موږه ګام بولي او په نوي دنده کې ورته د بريالیتوب هيله لري. دا اداره د کندهار پر سيمه ييزه اداره او ولسوالۍ کوي، چې له نوي مرستيال والي سره په همکارۍ، نو له د انکشاف او ښې حکومتولۍ د رامنځته کولو لوبو لوېشتونو ته لاره هوار کړي باخبر

بهرنيو لنډ خبرونه

د ماليزيا د لوېدلې الوتکې ۴۰ مړي موندل شوي

اندونيزيايي چارواکي وايي، د هغې سيمې په سمندر کې چې د اير اسيا الوتکه په کې تېرې ته شوې د ۴۰ کسانو مړي موندل شوي دي. دغه مړي د اندونيزيا جاوا سمندر کې چې د بورنيو په سيمه کې دي د سمندر پر سطح د الوتکې له پاڼې ټوټو سره يو ځای ليدل شوي دي. دا د بورنيو سيمې هغې برخې سمندر دی، چې د اندونيزيا اړونده دی او هغه سيمه ده چې د بې درکه شوي الوتکې د لټون لپاره په کې عمليات روان دي دغه ايرباس اې ۳۲۰ – ۲۰۰ ډوله الوتکه چې ۱۶۲ کسان په کې ناست وو د اندونيزيا له سورابايا سيمې له سنګاپور له د الوتن پر مهال د يکشنبې په ورځ بې درکه شوه

داعش په ۶ مياشتو کې نږدې ۲۰۰۰ کسان وژلي

سوري فعالان وايي، داعش په سوريه کې د تېرو شپږو مياشتو پرمهال نږدې دوه زره کسان وژلي دي. د داعش جنګياليو دغه کسان يا په ډزو وشتلي، يا يې سرونه ترې غوڅ کړي او يا يې په تيږو ويشتلي دي. برتانيا مېشتې دغه بنسټ وايي، دا شمېرې او معلومات يې د سوريې د ننه د فعالو شکو د زيونو پر بنسټ چمتو کړي دي. دوی وايي، له ټول ټال ۱۸۷۸ وژل شويو څخه نږدې ۱۲۰۰ کسان ولسي وګړي دي. دغه سب زياتوي، چې د داعش جنګياليو د واکمن سوري نظام نږدې ۵۰۰ پوځيان او يا د دوی ملاتړي ملېشې تر نيول کېدا وروسته وژلي دي. وايي، چې داعش د خپلې ډلې تر ۱۲۰ ډېر هغه غړي هم اعدام کړي، چې غالبا د تېښتې په تور نيول شوي وو.

د يونان پارلمان د ولسمشرۍ کانديد رد کړ

پارلمان غړو په درېيم او وروستي ځل د ولسمشر د ټاکلو لپاره رايه ورکړه، خو په دې ونه توانېدل چې د پارلمان د غړو پوره رايې ترلاسه کړي. ساعلي سماراس ووېل چې ټاکنې په د جنورۍ په ۲۵ کېږي. د دغې خبر له امله د يونان د ونډو بازار لس سلنه ونوېده. پخوانی اروپايي کميشنر ساعلي دايمز وتوانېد يوازې د ۱۶۸ پارلماني غړو رايې ترلاسه کړي. دا له تېرې اوونۍ راپېځو دوهم ځل دی چې ساعلي ستوروس ډيمس نشي کولای د پارلمان د غړو ۱۸۰ رايې خپلې کړي. د يونان د پارلمان غړو د نوموړي وزير انټونيوس سمراس له خوا وړاندې شوي د ولسمشرۍ کانديد رد کړ. ستوروس ډيمس ونشوای کولای چې ۱۸۰ رايې خپلې کړي او اوس پارلمان بايد لغوه شي. له شپږو کلونو وروسته اوس د يونان اقتصادي حالت مخ په رغېدو دی. د شپې پر ورځ د

فلسطينيانو د دولت د رسمي کولو هڅې ګړندۍ کړې

فلسطينيان د ملګرو ملتونو د امنيت شورا ته لايحه وړاندې کړه چې په راتلونکو درېيو کلونو کې د فلسطين د دولت جوړېدو زمينه برابره شي. د امريکا نظر دا دی چې د فلسطينيانو شخړه بايد د خبرو اترو له لارې هواره شي. فلسطيني مرکچي صايب عريقات وايي، د لايحې لومړنۍ نسخه به د امنيت شورا ته وړاندې کړي، اوسنۍ لايحه دوام نه شي کولی، يا بايد د فلسطينيانو چېلواکه اداره فلسطينيان له اشغالي حالت څخه راوباسي او چېلواکي ته به يې ورسوي او يا هم اسرائيل، د اشغالګر قوت په توګه خپل مسؤليتونه سرته ورسوي. دغه پرېکړه ليک په مسوده کې د ۱۹۶۷ کال پر اساس د فلسطين دولت په نظر کې نيول شوی، چې ختيځ بيت المقدس به يې پلازمېنه وي، د کډوالو د موضوع په شمول، د امنيت شورا او د ملګرو ملتونو د عمومي اسامبلې د پرېکړه ليکونو پر بنسټ د ټولو اساسي موضوعاتو د حل لارې چارې په کې سنجول شوي دي

د بشارالاسد حکومت د سولې په اړه خبرو ته چمتو دی

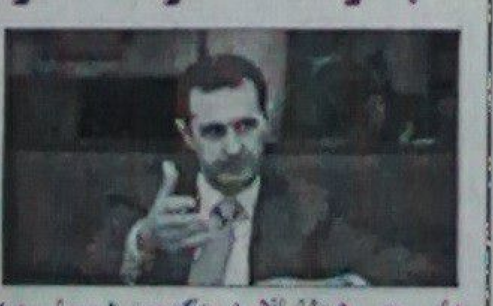

وايي چې د بشارالاسد حکومت د سولې په هغو مذاکرو کډون ته تيار دی، چې مسکو پلان کړي او راتلونکې مياشت به ترسره شي. د سوريې چارواکي ويلي چې د بشارالاسد حکومت به په هېواد کې د روان کړکېچ د حل لپاره د خپلو خلکو د هغو نمايندګانو سره په مسکو کې په لومړنيو مشورتي مذاکرو کې ګډون کوي. د سوريې حکومت د روانې کورنۍ جګړې د پای ته رسولو لپاره پر خپل تعهد ټينګار وکړ. د سوريې حکومت له دې بحرانه د وتلو لپاره په دې غونډه کې ګډون او د بحران د حل د هڅو پر تعهد ټينګار کوي. په سوريه کې د بشارالاسد او د هغه د حکومت د مخالفينو ترمنځ د مذاکرو وروستۍ دور تېر ژمي په جنيوا کې ترسره شو چې بې نتيجې پای ته ورسېد په سوريه کې له ۲۰۱۱ ميلادي کال راهيسې دوه لکه کسان وژل شوي او د ميليونونو وګړو نه دربدرو څخه يوه برخه بې کوره شوي دي.

له بهرنيو منابعو څخه

ګرځنده ډله

Dr : Shamsulhaq Aryanfar, Head of Govt. Dailies

Editor -in-chief: Ahmad Zalmai Shahbaz 0799078878

Deputy: Shah Wali "Qarar"

دورځپاڼې د وېش څانګه

۰۲۰۲۳۰۰۳۳۷ ۰۷۰۷۹۹۲۰۱۷۱

چاپځای- د آزادۍ مطبعه

• سيديوسف شريفي

• محمد صادق قلندري

• مير محمدي عزيزي

• اصغر ښتي

دورځپاڼو رئيس: دکتور شمس الحق آريان فر	۰۷۹۹۳۲۵۸۵۰
آمر او مسوول مدير احمد زلمي شهباز	۰۷۰۰۰۷۸۶۷۸ ۰۲۰۲۳۰۰۲۱۳۰
مرستيال: شاولي قرار	۰۷۹۹۳۱۲۵۰۶ ۰۲۰۲۳۰۲۱۲۹
سرپرست مسوول سکرتر: شيرمحمد نظري	۰۷۷۲۰۳۶۷۲۵
ډيزاين: احمدشاه سخي	۰۷۹۹۵۶۶۲۲۵

د ورځپاڼو وېب سايټ www.dailies.gov.af

برېښناليک hewad1948@yahoo.com

Thank you for reading

Find more e-books and articles on Ketabton - your multilingual digital library.

www.ketabton.com

Ketabton - Pashto, Farsi, Arabic & English